Ազգ
Azg armenian daily
18 ՄԱՐՏ 2003 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 51(2736)

Օգնեցէ՛ք իրաքահայութեան

Անտէր մնացած հայ գաղութ մը

Բաղդադից ստացված այս պատգամը կարիք չունի որեւէ բացատրության: Պատերազմի անմիջական վտանգը տագնապեցնող է նաեւ իրաքահայության համար, որ զրկված լինելով ազգային կուսակցությունների եւ կազմակերպությունների առաջնորդությունից, բացառապես եկեղեցուն է հառել իր հույսի հայացքը:

Մինչդեռ թեմակալ առաջնորդ Ավագ արք. Ասատուրյանը, ինչպես հաստատում են մեր աղբյուրները, հունվար ամսից ի վեր գտնվում է Մ. Նահանգներում...

Պատերազմի օրը կը մօտենայ եւ Իրաքի մէջ ամէնէն աւելի սարսափ կայ: Կը վախնանք մեր տունը, տեղը, ընտանիքները կորսնցնելէ: Ո՞վ մեզի պիտի օգնէ, երբ պատերազմը սկսի: Այս բոլորին վրայ յուսահատական է մեզի համար մեր հոգեւոր առաջնորդին՝ Աւագ Սրբազանին բացակայութիւնը: Կ՚ըսեն որ Ամերիկա կը գտնուի եւ պատերազմը վերջանալէն յետոյ պիտի գայ: Հովիւը իր հօտին քովը պէտք է ըլլայ, երբ վտանգ կայ: Ոչ թէ ձգէ ու երթայ: Ամենայն հայոց կաթողիկոսը պէտք է ստիպէ, որ մեր առաջնորդը այս դժուար օրերուն մեր քովը ըլլայ: Մայր Աթոռը պէտք է հոգ տանի մեր ժողովուրդին: Ամբողջ գաղութը այսօր առանց գլուխի մնացեր է: Օգնական վարդապետն ալ Հայաստան գացեր է: Ո՞վ տէր պիտի ըլլայ մեզի մեր ցաւին մէջ: Գաղութը ամբողջ անտէր է: Օգնեցէ՛ք իրաքահայութեան:

ՍԵՊՈՒՀ

ԱԺ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը հաստատեց ԱԺ ընտրությունների թեկնածուների ցուցակը

Մարտի 14-ին տեղի է ունեցել Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության նիստ:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը միաձայն հաստատել է 2003 թվականի մայիսի 25-ին կայանալիք ՀՀ Ազգային ժողովի համամասնական ընտրակարգով կուսակցության թեկնածուների ցուցակը:

ՀՌԱԿ համամասնական ընտրակարգով թեկնածուների ցուցակը գլխավորում են կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, հայտնի գործարար, «Դի Սի Էյ» ադամանդագործական ընկերության եւ «Ջեյ Սի Էյ» Հայաստանի ոսկերչական ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահ Գագիկ Աբրահամյանը, որը 1990-99 թվականներին հանդիսացել է Հայաստանի խորհրդարանի անդամ եւ ավագ եղբայրն է Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանի, հայտնի գիտնական եւ հասարակական գործիչ, ՀԳԱԱ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, պետական մրցանակների դափնեկիր Լավրենտի Բարսեղյանը:

Ազգային ժողովի ՀՌԱԿ թեկնածուների թվում են կուսակցության շրջանակների ղեկավարներ Սամվել Մինասյանը (Արարատ), Նորիկ Գրիգորյանը (Շիրակ), Ֆերդինանդ Հարոյանը (Վանաձոր), Սերուժան Պետոյանը (Արթիկ), Հովիկ Հակոբջանյանը (Տավուշ), Արմեն Ստեփանյանը (Երեւան), Գեւորգ Սաստրյանը (Երեւան), Արման Կարապետյանը (Երեւան):

ՀՌԱԿ թեկնածուների ցանկում են կուսակցության փոխատենապետներ Հարություն Առաքելյանը, Սեխակ Գեւորգյանը, Հրաչյա Կարապետյանը, վարչության անդամները:

Հայաստանի մշակույթի, գիտության մի շարք նշանավոր գործիչներ, կուսակցության անդամներ մասնակցելու են ԱԺ ընտրություններին: Նրանց թվում են Հայաստանի նկարիչների միության նախագահ, պրոֆեսոր Կարեն Աղամյանը, ՀՀ ժող. արտիստ, պետական մրցանակների դափնեկիր Ալբերտ Յավուրյանը, հեռուստալրագրող, պետական մրցանակի դափնեկիր Ռոբերտ Մավիսակալյանը, ՀՀ ԳԱԱ օրգանական քիմիայի ինստիտուտի տնօրենի պաշտոնակատար, քիմիական գիտությունների դոկտոր Արա Գյուլնազարյանը, պրոֆեսոր Արամայիս Նիկոյանը, անկուսակցական, ՀՀ ԳԱԱ մաթեմատիկայի ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատող, պրոֆեսոր Բորիս Նահապետյանը:

ՀՌԱԿ ցուցակում են մի շարք գիտական, ուսումնական, առողջապահական հաստատությունների տնօրեններ՝ ՀՊՃՀ Գորիսի մասնաճյուղի ռեկտոր Յուրա Սաֆարյանը, «Մեծամորի հիվանդանոց» ՊՓԲԸ ղեկավար Սարգիս Խաչատրյանը, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի եւ ՀԲԸՄ Նորքի հայորդաց տան տնօրեն Սիդա Անդրեասյանը, Տաշիրի թիվ 2 դպրոցի տնօրեն Արշակ Պետրոսյանը, Ստեփանավանի թիվ 6 դպրոցի տնօրեն Վալոդյա Մարտիրոսյանը, Մալիշկա գյուղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցի տնօրեն Արմեն Մարգարյանը: Ազատամարտի վետերանների միությունը նույնպես ընդգրկված է ցուցակում, հանձին ԱՎՄ նախագահ Համլետ Հովսեփյանի:

Ցուցակում են ընդգրկված ՀՌԱԿ անդամներ, ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության պետ Արմեն Ազիզյանը, Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Շամիրամ Աղաբեկյանը, ԵՊՄՀ պրոռեկտոր Տիգրան Այվազյանը:

ՀՌԱԿ-ի կողմից ընտրություններին մասնակցելու են իրավաբանական գիտությունների թեկնածուներ Վահագն Փիլիպոսյանը, Գեւորգ Մարգարյանը, Կարեն Թունյանը, Տիգրան Հարությունյանը, Արմեն Կարապետյանը, բժշկական գիտությունների թեկնածուներ Հակոբ Գրիգորյանը, Հակոբ Բաբայանը, ձեռներեցներ, ուսուցիչներ, լրագրողներ:

ՀՌԱԿ Ազգային ժողովի համամասնական ցուցակում ընդգրկված են 60 քաղաքացիներ:

ԿԸՀ

1162 թեկնածու 75 տեղի համար

Ճիշտ նախագահական ընտրությունների նման առատ

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Մարտի 16-ին, ժամը 18-ին լրացավ Ազգային ժողովի համամասնական եւ մեծամասնական ընտրակարգերով պատգամավորության թեկնածուների առաջադրման փաստաթղթերը ԿԸՀ կամ համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով ներկայացնելու ժամկետը:

Այսպիսով, համամասնական ընտրակարգով պատգամավորության 75 մանդատի համար պայքարելու են 24 կուսակցություն, կուսակցությունների դաշինք եւ միավորումներ:

Քանի դեռ առաջադրման փաստաթղթերը ներկայացնելու ժամկետն ավարտին չէր մոտեցել, ապագա խորհրդարանում պատգամավորական մանդատներ զբաղեցնելու ցանկությունը քաղաքական ոչ մի ուժ հստակ ու որոշակի չէր հայտարարում: Չէր խոսվում նաեւ այն մասին, թե մեր դաշտում կուսակցությունները խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու են առանձին-առանձին, թե դաշինքներով: Եվ այդ պատճառով առաջադրումների գերակշիռ մասը կատարվեց ոչ թե մարտի 11-ին կամ 12-ին, այլ վերջին երկու օրերին՝ մարտի 15-ին եւ 16-ին:

Ինչեւէ, խորհրդարանում իրենց թեկնածուներին տեսնելու նպատակին հասնելու համար պայքարի ցուցակում ընդգրկվել են եւ հայտնի, եւ դեռեւս անհայտ քաղաքական կազմակերպություններ: Պատգամավորության թեկնածուների առաջադրման ցուցակներ են ներկայացրել նաեւ այնպիսի կուսակցություններ, որոնք հայտնի են որպես գաղափարախոսություն ունեցող միավորումներ, եւ այնպիսիք, որոնք լավագույն դեպքում հասարակությանը հայտնի են միայն, այսպես կոչված, առաջնորդի անունով:

Տես ♦ էջ 3

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Անգլո-ամերիկյան զորքերը հրամանի են սպասում

Ջորջ Բուշն Իրաքից հեռանալու վերջնագիր է տալիս Սադդամ Հուսեյնին

Մ. Նահանգները, Մեծ Բրիտանիան եւ Իսպանիան երեկ հրաժարվեցին 2-րդ որոշման նախագիծը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի քննարկմանը ներկայացնելուց ու դրանով փաստորեն վերջակետ դրեցին պատերազմից խուսափելու դիվանագիտական մարաթոնին: Այդ քայլը Մեծ Բրիտանիայի ներկայացուցիչը բացատրեց ամեն դեպքում ֆրանսիական վետոյից խուսափելու մտահոգությամբ, այնինչ Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի ներկայացուցիչները հայտնեցին, թե հույսը չեն կորցրել պատերազմից խուսափելու վերջին ճիգերի համար:

Այսուհանդերձ, միջազգային քաղաքական շրջանակներում դիվանագիտական ձախողություն են համարում վերջին 4 ամսվա ընթացքում ՄԱԿ-ի թիվ 1441 որոշմանը հետեւած աշխատանքը: Անվտանգության խորհուրդը մասնատված է ավելի քան երբեւիցե, վերլուծաբանները հեգնական՝ Միավորված ազգերի կազմակերպությունը «Մասնատված ազգերի կազմակերպություն» են կոչում: Իսկ հայտնի բան է, որ երբ դիվանագիտությունը դադարում է գործելուց, թնդանոթներն են որոտում: Նախորդ գիշեր Վաշինգտոնը Իրաքում գտնվող ՄԱԿ-ի տեսչական խմբին հանձնարարել էր դուրս գալ երկրից (տես՝ էջ 5): Ինչը երեկ կրկնեց նաեւ գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը: Բոլոր օտարահպատակները, այդ թվում օտարերկրյա դիվանագետներն արդեն լքել են երկիրը, որտեղ պատերազմական դրություն է հայտարարված, Բաղդադի եւ մյուս խոշոր քաղաքների շուրջը խրամատներ են փորվում, ռազմական տեխնիկան կարգի է բերվում եւ դիրքեր գրավում:

Վերջին պատրաստություններն են տեսնում նաեւ անգլո-ամերիկյան զորքերը, որոնց թիվը «տաք» գոտում արդեն անցել է 200 հազարը: Միացյալ զորքը պատրաստ է Քուվեյթից անմիջապես ներխուժելու Իրաք, ընդամենը սպասելով հարձակման հրամանի:

Այդ հրամանը կարող է հնչել առաջիկա 24 կամ 48 ժամերի ընթացքում, երբ նախագահ Բուշը հանդես գա ուղերձով, որտեղ նախագահ Սադդամ Հուսեյնին վերջնագիր է տալու լքելու Իրաքը: Ջորջ Բուշի ուղերձը կհնչի գիշերը, երբ Երեւանում առավոտյան փոքր ժամերը կլինեն:

ԵՂԱՆԱԿ

Մարտի 20-ից ջերմաստիճանը 6-7 աստիճանով կիջնի

Եղանակը շարունակում է անկայուն մնալ, տաքն ու սառը հաջորդաբար փոխարինում են միմյանց, թեեւ անցած շաբաթ Երեւանը խուսափեց տեղումներից, եւ Զվարթնոցում ջերմաստիճանը մինչեւ 17 աստիճանի բարձրացավ:

Շաբաթվա սկզբից մինչեւ մարտի 20-ը եղանակի քմահաճ փոփոխությունները կշարունակվեն: Իսկ ամսի 20-ից, ցուրտ օդային հոսանքների ներխուժման հետեւանքով ջերմաստիճանը 6-7 աստիճանով կնվազի: Գիշերային ջերմաստիճանը 0-ին մոտ կլինի: Հնարավոր են տեղումներ, որոնք կդադարեն մարտի 21-ին եւ 22-ին:

Կ. Պ.

Առեւանգվել է Շեւարդնաձեի օգնականի որդին

ԹԲԻԼԻՍԻ, 17 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Անհայտ ավազակները առեւանգել են Վրաստանի նախագահ Էդվարդ Շեւարդնաձեի օգնական Բոնդո Ջիկիայի որդուն՝ Զազա Ջիկիային: Ըստ «Ազատության», Բոնդոն Շեւարդնաձեի ներկայացուցիչն է Սամգրելո-Վերին Սվանեթիայի շրջանում:

Նստացույց նախագահականի առաջ

Երեկ՝ մարտի 17-ին, ժամը 13:00-ից ՀՀ նախագահի նստավայրի ցանկապատի մոտ անժամկետ նստացույց էին անում մոտ 200 կանայք՝ սպարապետ Վազգեն Սարգսյանի մոր՝ տիկին Գրետայի գլխավորությամբ: Բողոքի այս ձեւն է ընտրել Գրետա մայրիկը կրտսեր որդու՝ Արմեն Սարգսյանի Տ. Նաղդալյանի գործով ձերբակալության կապակցությամբ: Ձյան ու անձրեւի տակ նստած, նա զայրացած ասում էր, թե ընտանիքում, իր որդիները չեն դաստիարակվել որպես մարդասպաններ, այլ կիրթ ու բանիմաց, քրիստոնեական մաքուր ոգով են դաստիարակվել ու մեծացել՝ պահպանելով Քրիստոսի պատվիրանները: Իսկ Նաղդալյանի սպանությունը միանշանակ բացասական համարեց, քանի որ իրենք բոլորը սպասում էին, որ Նաղդալյանը գար դատարան ու ցուցմունքներ տար, ուստի նրան սպանելու տրամադրվածություն երբեւէ չի եղել:

Տիկին Գրետան իրեն սատարող մայրերի, քույրերի ու հոկտեմբերի 27-ին զոհվածների կանանց հետ նստացույցը կշարունակի այնքան ժամանակ, մինչեւ ազատ չարձակեն բոլոր բանտարկյալներին եւ առաջին հերթին իր որդուն, որին թոքաբորբով հիվանդ վիճակում, ջերմությամբ, շաբաթ օրը տարել են հարցաքննության որպես վկա ու այլեւս բաց չեն թողել:

Նորք-Մարաշ առաջին ատյանի դատարանը որոշում է կայացրել խափանման միջոց ընդունել կալանքը ու ձերբակալել է: Այսուհանդերձ երեկ ՀՀ գլխավոր դատախազությունից հայտնեցին, որ գործով ձերբակալվածներից մի քանիսը, այդ թվում՝ «Ապերը», իրար համապատասխանող ցուցմունք են տվել այն մասին, որ Արմեն Սարգսյանն է եղել Տ. Նաղդալյանի սպանության պատվիրատուն

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ընթացիկ

ՍՈՑՀԱՏԿԱՑՈՒՄՆԵՐ

Սոցիալական կենտրոններն անցան թաղապետարանների ենթակայությանը

Ընթացքի մեջ է նպաստառու եւ ոչ նպաստառու ընտանիքների ամենամյա վերահաշվառման գործընթացը, որ սկսվել էր դեռեւս հունվարից՝ ՀՀ սոցապ նախարարի հրահանգով: Երեւանում վերափաստագրվել են 30 հազար 374 կարիքավոր ընտանիքներ, որոնցից 21 հազար 778-ը նպաստառու ընտանիքներն են: Սրանց թաղային նպաստի չափը դարձյալ 4000 դրամ է, սակայն մի փոքրիկ բարվոքում է ներմուծվել: Եթե անցած տարի այդօրինակ ընտանիքների անչափահաս յուրաքանչյուր երեխայի տրվում էր ամսական 1300 դրամ, այս տարի հուլիսի 1-ից յուրաքանչյուրին կտրվի 1500 դրամ: Նույնն է մնացել նաեւ կարիքավորման որոշման անցողիկ միավորը՝ 36:

Այս տարին գործողության մեջ է այս համակարգի մեկ այլ նորույթ եւս: 2002 թ. դեկտեմբերի 26-ի ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշմամբ պիտի փոխվի նաեւ սոցիալական կենտրոնների ենթակայությունը: Դրանք այսօր քաղաքապետարաններից անցնում են թաղային համայնքներին: Սա, թերեւս, առաջին եւ կարեւոր քայլն է հասկանալու տեղական ինքնակառավարման ոլորտի աշխատանքը: Հայտնի է, որ մեր բնակչությունն ամենից շատ կարողանում է եւ հնարավորություն ունի շփվելու իշխանական այս օղակի հետ: Եվ քանի որ այնքան էլ չի պատկերացնում համայնքային իրավասությունների շրջանակը, ինչ խնդրով ասես չի դիմում նրանց: Իսկ հետո պարզում է, որ այն, ինչ ակնկալում է թաղապետարանից, վերջինիս անելիքը չէ, եւ սկսում է բախել քաղաքապետարանի, տարբեր նախարարությունների ու գերատեսչությունների դռները:

Բնականաբար, ամեն թաղապետարան, ավելի քան որեւէ այլ կառույց, լավատեղյակ է համայնքի բնակիչների սոցիալական խնդիրներին, ինչպես նպաստ ու մարդասիրական օգնություն ստանալու կամ չստանալու պատճառներին: Նոր իրադրության մեջ քաղաքապետարանի սոցիալական ապահովության վարչությունը կիրականացնի ահազանգողի, աջակցողի, վերահսկողի ու համակարգողի ֆունկցիա: Սակայն, ինչպես հավաստեց վարչության պետ Ռուզաննա Զաքարյանը, հակառակ մարզերի, Երեւանի սոցիալական կենտրոնները տարեսկզբից որեւէ լումա ֆինանսավորում չեն ստացել: Մինչդեռ կառավարության նույն որոշման համաձայն, ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունը 20-օրյա ժամկետում կառավարություն պետք է ներկայացներ առաջարկ՝ 2003 թ. պետբյուջեում համապատասխան փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ: Առ այն, որ այսուհետեւ սոցիալական կենտրոնները պիտի ֆինանսավորվեն ոչ թե քաղաքապետարանի, այլ թաղապետարանների բյուջեից:

Սակայն արդեն 3-րդ ամիսն է, սոցիալական կենտրոնների աշխատողներն աշխատավարձ չեն ստացել:

Կ. Դ.

Երթուղի մտան նոր ավտոբուսներ

Երեկվանից երթուղի մտան ֆրանսիական Լիոն քաղաքից վերջապես Երեւան հասած «Ռենո» մակնիշի քաղաքային մոդիֆիկացիայի 10 ավտոբուսներ: Դրանք սպասարկելու են Զեյթունից մինչեւ Կայարանամերձ հրապարակ ձգվող թիվ 1 երթուղին: Քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետ Արեգ Բարսեղյանի հավաստմամբ, մեքենաները վարելու համար ընտրվել են ուղեւորների սպասարկման ոլորտում աշխատանքի որոշակի փորձ ունեցող վարորդներ: Դրանք մասնակի կփոխարինեն տեխնիկական շահագործման ժամկետները վաղուց սպառած փոխադրամիջոցներին: Ի դեպ, ըստ Արեգ Բարսեղյանի, պետական սպասարկման ոլորտում ընդամենը 10-15 ավտոբուսներ կան, որոնց տեխնիկական վիճակը բավարար կարելի է համարել: Իսկ մասնավոր մոտ 50 ավտոբուսների ողբալի վիճակը բոլորիս աչքի առաջ է: Այդ իրողությունն է գլխավոր պատճառը, որ գրեթե ամեն տարի հենց այդ փոխադրամիջոցների մեծ ու փոքր վթարներ են արձանագրվում:

Խղճուկ ուղեւորատարների նորացումը նախատեսված է շարունակական դարձնել: Մինչեւ տարեվերջ Լիոնից ավտոբուսների նոր խմբաքանակ է սպասվում:

Կ. Դ.

Թափառող կենդանիների զիշերային սպանդը սկսվեց

Քանի դեռ սառնամանիք էր ու ձյուն, թափառող շները քիչ էին երեւում մարդկանց աչքին: Պատսպարվում էին շենքերի նկուղներում, փակ ու կիսափակ ծածկերի տակ, անավարտ շինություններում: Եղանակը հենց մի քիչ տաքացավ, այս դժբախտ կենդանիներին էլ ձգեց բաց օդում շատ լինելու ցանկությունը: Եվ կրկին հայտնվեցին մարդկանց աչքի առաջ: Եվ կրկին վերջիններիս զայրացրին, քանի որ մեծամասամբ սովահար ու աղտոտ լինելով, բացիլների եւ հայտնի ու անհայտ ախտերով վարակվելու տհաճ զգացողություններ են ծնում: Եվ հետո կարող են կատաղել իրենց ողբալի վիճակից: Անցած շաբաթվա ընթացքում թափառող շների վերաբերյալ 74 ահազանգ է ստացվել կենդանիների ոչնչացման «առաքելություն» իրականացնող ձեռնարկությունում: Ըստ քաղաքապետի խորհրդական Մուշեղ Կոշեցյանի, անցած շաբաթվա ընթացքում ոչնչացվել է 230 կենդանի: Թափառողներն ավելի շատ են Կենտրոն համայնքում: Բնակիչներից 17 ահազանգ է ստացվել, եւ միայն 47 կենդանիներ այստեղ են ոչնչացվել: Ի դեպ, թափառող կենդանիներն այս օրերին վխտում են նաեւ ԿԸՀ-ին հարող տարածքներում, եւ այս շաբաթ դրանց ոչնչացման առթիվ ձեռնարկության աշխատողներն արդեն հրահանգավորվել են:

Ահազանգեր շատ են եղել նաեւ Շենգավիթից, Ավանից, այստեղ էլ ոչնչացվել են համապատասխանաբար 43 եւ 31 կենդանիներ: Մինչդեռ մայրաքաղաքի փողոցներում ավելի ու ավելի հաճախ ենք հանդիպում նրանց կուշտ ու երջանիկ ցեղակիցներին, որոնց խնամում են տնային հարմարավետ պայմաններում: Իսկ նրանց փողոցային ազգականների պրոբլեմն առայժմ լուծվում է ոչնչացման ճանապարհով, վայրագորեն:

Կ. Դ.

Ինչո՞ւ Վիկտոր Դալլաքյանը հեռացավ ՀՀԿ-ից

Մարտի 11-ին ԱԺ պետաիրավական մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլաքյանը դիմում է ներկայացրել «Հանրապետական» կուսակցության «Կենտրոն» կառույցի ղեկավար Դերենիկ Թումանյանին, հայտնելով, որ ինքը դուրս է գալիս ՀՀԿ-ից եւ խնդրել է դիմումն ընդունել ի գիտություն: Դիմումում պրն Դալլաքյանը շնորհակալություն է հայտնել համագործակցության եւ համատեղ աշխատանքի համար: Նույն օրը պրն Դալլաքյանն իր դիմումի մասին տեղեկացրել է «Միասնություն» խմբակցության ղեկավարին ու նշել, որ դուրս է եկել նաեւ խմբակցությունից ու Վանաձորում թիվ 36 ընտրատարածքում՝ մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրելու է իր թեկնածությունը՝ քաղաքացիական նախաձեռնությամբ: Այդ փաստը Գալուստ Սահակյանը համարել է «շատ կռահված որոշում»՝ հաշվի առնելով Դալլաքյանի դիրքորոշումը: Պրն Դալլաքյանը չթաքցրեց, որ այս մի քանի տարվա ընթացքում խմբակցությունում ինքը եղել է արտոնյալ՝ շատ դեպքերում իր դիրքորոշումները տարբեր են եղել, բայց իր նկատմամբ երբեւէ ճնշումներ չեն եղել... եւ հենց այդպիսի վերաբերմունքից է, որ նա իր դիմումում շնորհակալություն է հայտնել: Բայց մարտի 13-ին Վ. Դալլաքյանին տեղեկացնում են, որ հեռացվել է կուսակցությունից:

ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանը կատարվածը մեկնաբանեց. «Ակնհայտ է, որ մոտեցումները, քաղաքական գնահատականները՝ կապված իրադարձությունների հետ, տարբեր են, եւ դա կարեւոր է ու միաժամանակ ակնհայտ, որ ընդհանուր ճանապարհ քաղաքական ասպարեզում չկա: Մենք Վ. Դալլաքյանի դիմումը ստացել ենք այն ժամանակ, երբ հարցն արդեն մեր օրակարգում էր: Ավելի ճիշտ կլիներ, եթե պրն Դալլաքյանն ընտրած լինելով այլ քաղաքական ուժի հետ գնալու ճանապարհը, դիմումն այդ ժամանակ ներկայացներ»:

Ի վերջո, ՀՀԿ վարչության նիստի որոշմամբ Վ. Դալլաքյանը մարտի 13-ին հեռացվել է կուսակցության շարքերից:

Պարոն Դալլաքյանը «Արդարություն» դաշինքի, կամ ինչպես իրենք են անվանում, «Ընդդիմության ճակատի» ընտրացուցակում զբաղեցնում է 14-րդ տեղը: Տեղեկացնենք նաեւ, որ մարտի 17-ին ՀՀ նախագահի թեկնածու Ստեփան Դեմիրճյանի դիմումը ՀՀ Սահմանադրական դատարանն ընդունել է, ու նրա շահերը դատարանում պաշտպանելու են Աշոտ Սարգսյանը եւ Վիկտոր Դալլաքյանը:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հայաստանը կանդամակցի միջազգային եւս մեկ կազմակերպության

ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարությունից ստացված մամլո հաղորդագրությունից տեղեկանում ենք, որ մեր երկիրը կդառնա «Տրանսպորտի նախարարների եվրոպական կոնֆերանս» (ՏՆԵԿ) կազմակերպության լիիրավ անդամ վերջինիս՝ ապրիլի 22-24-ը Բրյուսելում կայանալիք նիստի ընթացքում: 1998-ից ՏՆԵԿ-ի դիտորդ անդամ լինելով՝ Հայաստանի լիիրավ անդամության հարցը ձգձգվում էր Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի դեմ քվեարկելու պատճառով:

«Հայաստանն էլ միջազգային այլ կառույցներում Ադրբեջանի անդամակցության խնդրում իրեն նույն կերպ էր պահում: Ելնելով երկկողմ փակուղային իրավիճակի հանգուցալուծման անհրաժեշտությունից՝ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ղեկավարներն ամենաբարձր մակարդակի հանդիպումներից մեկի ժամանակ ձեռք բերեցին պայմանավորվածություն՝ այսուհետեւ միջազգային կառույցներին անդամակցությանը փոխադարձաբար չխոչընդոտելու վերաբերյալ», ասված է հաղորդագրության մեջ: Այս փաստը ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարությունը համարում է մեր երկրի դիվանագիտական լուրջ հաղթանակը:

Իրանի 65 հայեր անցյալ տարի ՀՀ քաղաքացի են դարձել

2002 թվականի ընթացքում Իրանի հայ 65 քաղաքացիների ՀՀ քաղաքացիություն է շնորհվել: Ինչպես նշեց ՀՀ ԱԳՆ հյուպատոսական վարչության պետ Արմեն Եգանյանը, հայերի հոսքն Իրանից թեկուզեւ փոքր, բայց մի քանի տարի կա: Իրանի քաղաքացիությունից հրաժարված 65 մեր հայրենակիցները փաստորեն Հայաստանում են բնակվում առնվազն 3 տարի (սա է օրենքի պահանջը):

Կարելի է ենթադրել, որ մանավանդ լարված այս օրերին Իրանից հայերի հոսքն ավելի կշատանա: Բնականաբար, բոլորը չեն լքի իրենց տները, կամ էլ երկրից դուրս եկող բոլոր հայերը չէ, որ Հայաստան կգան: Նրանց մի մասի համար էլ հայրենիքն ընդամենը տարանցիկ երկիր կարող է լինել: Այնուամենայնիվ, մեր երկիրը պատրաստ պետք է լինի նրանց ընդունելու:

Արմեն Եգանյանից տեղեկացանք նաեւ, որ Իրանում ՀՀ դեսպանությանը հատուկ հանձնարարություն է տրվել՝ տեղի հայերին վիզաներ ստանալու եւ հայրենիք գալու հարցում օգնելու համար որեւէ ջանք չխնայել:

Մ. Հ.

Պետերբուրգի նահանգապետն ընդունել է Եզրաս եպիսկոպոսին

Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթը տեղեկացնում է, որ Սանկտ Պետերբուրգի նահանգապետ Վլադիմիր Յակովլեւը մարտի 13-ին Սմոլնիում ընդունել է Հայ առաքելական եկեղեցու Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսիո թեմի առաջնորդ Եզրաս եպիսկոպոսին, որը նահանգապետին հայտնել է անձնական երախտագիտություն եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի երախտիքի խոսքերը՝ Պետերբուրգի Հայ առաքելական եկեղեցուն ցույց տրվող օժանդակության համար:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են Նեւսկի պողոտայում Սբ. Կատարինե հայկական եկեղեցու առջեւի հրապարակի պատմական նկարագրի վերականգնման հարցերը: Քաղաքի հոբելյանի առթիվ հայ համայնքն այդտեղ կվերականգնի շատրվանն ու ցանկապատը, իսկ շենքին հարող Նեւսկի պողոտայի թիվ 42 տանը, տեղի հայկական համայնքի միջոցներով, կբացվի այնտեղ բնակված բանաստեղծ Ֆյոդոր Տյուտչեւի թանգարանը:

Կալուգայում բացվել է ազգային կրթության հայկական կենտրոն

Կալուգայի հայ համայնքի եւ «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամի նախաձեռնությամբ տեղի 5-րդ միջնակարգ դպրոցի բազայի վրա բացվել է ազգային կրթության կենտրոն եւ կից կիրակնօրյա դպրոց: Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթի տվյալներով, տվյալ կենտրոնի ստեղծման գլխավոր նպատակն է Կալուգայի մարզի հայ երեխաներին միավորել հանրակրթական մեկ կազմակերպության մեջ, որը կարող է իրականացնել հինավուրց ժողովրդի լեզվական ու մշակութային արժեքների պահպանությունն ապահովող ծրագրեր:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ

Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com

www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221

Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353

Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483

Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353

Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:

Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

BIG PRESS

թերթերի գովազդային խումբ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐԻ ԱՆՆԱԽԱԴԵՊ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

№4

Мы поможем вам найти тех, кого вы давно ищете!

Информационно-поисковый сайт "Точка встречи"

www.meeting-point.am

на армянском, русском и английском языках

На нашем сайте вы можете бесплатно разместить объявления о поиске людей, о знаменательных событиях в вашей жизни.

По адресу: г. Ереван, М. Маштоца, 39/12 действует общественная приемная.

Контактные телефоны: (3741) 52 42 27, 56 37 71

E-mail: adem@readicom.am

Проект реализуется на средства Института Открытого Общества Фонд Содействия Армянский филиал

Սաթի

Միջազգային Բեռնափոխադրական Ընկերություն

International Transport Company

Sati

- TIR համակարգի բեռնատարներով բեռների փոխադրում եվրոպայից և ԱՊՀ երկրներից Հայաստան և հակառակ ուղղություններով
- Բեռնարկղային փոխադրումներ Հայաստանից Փոթի և Բանդար Աբբաս նավահանգիստներով աշխարհի ցանկացած կետ և հակառակ ուղղություններով
- Բեռների անվտանգության և բեռնափոխադրման ժամկետների ապահովում
- Պատվիրատուի անունից բեռների ապահովագրում
- Միջազգային ապրանքաուղեկցող փաստաթղթերի պատրաստում

Հասցեն՝ Մեսրոպ Մաշտոցի պողոտա, 21
Adress: 21, Mesrop Mashtots Avenue
Tel: (3741) 531022, 531120, 539900
Fax: (3741) 533813, Mobile: (+3749) 401363
E-mail: armenia@satiglobal.com; http://www.satiglobal.com

Учебный центр "Карине Гороян"

1. Английский язык каждый день курс - 6 недель - 15 000 драм
2. Комьютерные курсы
   индивидуально - 15 000 драм
   в группе - 10 000 драм
3. Парикмахерские курсы - 15 000 драм в месяц

Адрес: Тиграна Меца 3 пер. /3
(напротив ГУМ-а)
Тел.: 52 96 14

APST

Հայաստանում համաշխարհային մի շարք հանրահայտ ֆիրմաների միակ ներկայացուցիչ «APST» ընկերությունը առաջարկում է անգլիական, գերմանական, ֆրանսիական, իտալական, ճապոնական, ինդոնեզական օֆսեթ, պիտակային, կավճապատ, պատճենահանման A-4 չափի որակյալ *թղթերի, սկավառաթղթերի, տպագրական ներկերի և նյութերի լայն տեսականի:* Աննախադեպ ցածր գներ, վճարման և զեղչերի ճկուն համակարգ:

Մեր հասցեն Երևան 375051, Թելմանի 31

Հեռախոս՝ 42-45-55
46-45-55

VIP Computer Center

Налбандяна 15

Сегодня в продаже: компьютеры на базе процессоров Intel (Pentium III/IV от $250) AMD (Duron/Athlon/XP от $300). Покупатели получают в подарок модем и динамики .

Обучение в области информационных технологий	Число занятий	Длитель.	Стоим. в месяц
C++ для начинающих (полный курс)	24	2 мес.	$60
Visual C++ для начинающих (полный курс)	24	2 мес.	$60
Visual Basic для начинающих (полный курс)	24	2 мес.	$60
DLL,ActiveX,COM,OLE,базы данных ODBC,DAO	12	1 мес.	$60
Подготовка к сертификационому экзамену MCSD я тестам по Visual C++ 6.0	12	1 мес.	$70

Занятия проводятся индивидуально три раза в неделю. Продолжительность занятий до 3-х часов. Уровень обучения ориентирован на возможность трудоустройства как в иностранных фирмах Армении, так и в США, Канады, Германии, России. Подробности на: www.programmer.am

Налбандяна 15 (в 30 метрах ниже от пл.Сахарова). Тел. 58-97-91. E-mail: info@vip.am

ԵԳԵԱ

«ԵԳԵԱ» ընկերությունն առաջարկում է

ԱՅՑԵՔԱՐՏԵՐԻ, ԲՈՒԿԼԵՏՆԵՐԻ, ՀՐԱՎԻՐԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԳՈՒՆԱՎՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒՄ:

Աննախադեպ առաջարկ փաքսի ծառայություններին.

ԱՅՑԵՔԱՐՏԵՐ՝ սկսած 5,5 դրամից,

ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ ԱՆՎՃԱՐ:

ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՒՄ ԵՆՔ ԲԱՐՁՐ ՈՐԱԿ:

Հասցե՝ Երևան - 9, Իսահակյան 28, հեռ. 52-64-09

ՆՈՐՈՒՅԹ

ԱՄԵՆ ԻՆՉ ԱՎՏՈՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ,
ԵՎ ՈՉ ՄԻԱՅՆ...

Համագործակցության համար զանգահարեք՝ 55 25 87

«ԱՐՄԵՆԻԱ-ԼԱԴԱ»-ի ԲԵՌՆԱՓՈԽԱԴՐՈՒՄՆԵՐ

- Մինչև 20 տոննա բեռների երաշխավորված տեղափոխում ԱՊՀ տարածքով
- TIR համակարգ
- Փորձառու վարորդներ
- Անհամեմատ ցածր գներ
- Անվճար խորհրդատվություն և աջակցություն մաքսազերծման և մաքսային ձևակերպումների հարցերում

Հասցե՝ Երևան, Ն. Տիգրանյան փ., փակուղի 1, հեռ.՝ 23 77 40

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԲԻԳ-ՊՐԵՍ» թերթերի գովազդային խումբը

Հրավիրում է Աշխատանքի

ԿԵՆՍՈՒՐԱԽ, ԳՈՐԾՈՒՆՅԱ, ԲԱՆԻՄԱՑ

մինչև 45 տարեկան մարդկանց

որպես

գովազդային գործակալ:

Բարձրագույն կրթությունը և լեզուների իմացությունը (հայերեն, ռուսերեն) պարտադիր է:

Մենք խոստանում ենք ձեզ մեծ շահույթ և հետաքրքիր ծրագրեր:

Զանգահարեք հենց հիմա՝ 54 45 95

«ԲԻԳ-ՊՐԵՍ» ՍՊԸ ԹԵՐԹԵՐԻ ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

Երևանի Համազգային Թատրոնը

հրավիրում է ներկայացումների՝

Մկրտիչ Խերանյան
«Շխոնց Միհրան»,
Գաբրիել Սունդուկյան
«Օսկան Պետրովիչն էն կինքումը»,
Սամվել Կոսյան
«Գույց փրկվե՞նք»

Ներկայացումներ մանուկների համար՝

Ա. Աղասարյան ըստ Հ. Թումանյանի
«Անբան Հուռին»,
Ռ. Մարուխյան
«Ամենալավ տունը»,
Եվգենի Շվարց
«Կարմիր Գլխարկը»

Երեկոյան ներկայացումները ժ. 18.00

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 53 94 15

«ԲԻԳ-ՊՐԵՍ» ՍՊԸ ԹԵՐԹԵՐԻ ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

Հեռ. 54 45 95

Գրանցման վկայական N 03Ա053456

Տպաքանակ 40 000. A3 ֆորմատ

Գովազդների բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում

BIG press

Տպագրված է «ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՏՊԱՐԱՆՈՒՄ

ԱԶԳ **ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ**

Դեպի խորհրդարան մեկնարկի պատրաստ կուսակցությունների հետ Հայ հեղափոխական դաշնակցությունն էլ երեկ լրագրողներին ներկայացրեց ԱԺ ընտրություններին մասնակցության համամասնական ցանկը: Այն ընդգրկում է բավական պատկառելի քանակ 101 անուն: Նրանցից 71-ը ՀՅԴ անդամներ են, 2-ը՝ Համահայկական աշխատավորական կուսակցության, 28-ը՝ անկուսակցականներ: Դաշնակցությունն արժանին է մատուցել պատգամավորության կին հավակնորդներին՝ համամասնական ցանկի 25 տոկոսը կանայք են:

Դաշնակցությունը հնարավորություններ ունի ԱԺ-ում առավելագույն տեղեր ունենալու եւ ձգտելու է դրան: Կուսակցությունը եւ օրենսդիր, եւ գործադիր իշխանության ոլորտներում հիմնարար փոփոխությունների նախաձեռնող է լինելու:

Դաշնակների համամասնական ընտրացուցակի 3-րդ տեղում ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Արտաշես Թումանյանն է: Նա եւս ներկա էր ասուլիսին եւ իր անվան հայտնվելն այդ ցուցակում օրինաչափ գնահատեց, քանի որ նախորդ անգամներին էլ Դաշնակցության ցուցակներով է ներկայացվել: Իսկ լրագրողներից մեկի հարցը, թե հան-րում, հարազատ են իրենց գաղափարական սկզբունքներով: Ի վերջո, ուժեղ երկիր կարելի է ստեղծել ուժեղ տնտեսության շնորհիվ, իսկ դա նշանակում է նախ եւ առաջ տեղական արտադրության խթանում, նոր աշխատատեղեր, ինչին ձգտում են եւ գործարարները, եւ իրենք: Եվ դա խաղաղ համագործակցելու երաշխիքներ է խոստանում: Այլ խնդիրների վերաբերյալ իրենց տեսակետների տարբերությունը, ինչպես վստահ է Արմեն Ռուստամյանը, հետագայում միայն հարստացնելու է իրենց հարաբերությունները: Իսկ դեպի խորհրդարան իրենք էլի միասին են մեկնարկում: Համամասնական

Դաշնակցության համամասնական կարգային բանկը

Կուսակցությունը հիմնարար փոփոխությունների կողմնակից է

Ինչպես ակնհայտ է եւ ինչպես ընդգծեց ՀՅԴ Հայաստանի ԳՄ ներկայացուցիչ Արմեն Ռուստամյանը (համամասնական ցուցակում նրա անունը երկրորդն է ՀՅԴ Բյուրոյի անդամ Վահան Հովհաննիսյանից հետո), այս ընտրությունների համամասնական ցանկը որոշակիորեն առանձնահատուկ է նախորդ ընտրությունների համեմատ: Դրանում ներառված են նաեւ գործարարներ, տնտեսական կյանքի տարբեր ոլորտների ճանաչված անձինք, որոնք, սակայն, մինչ այժմ ուղղակիորեն չեն առնչվել Դաշնակցության հետ: Հիշատակենք «Գրանդ քենդի» ՍՊԸ գործադիր տնօրեն Արմենուհի Հովհաննիսյանին (նա ցուցակում 8-րդն է), «Մասիս տոբակո» ՍՊԸ տնօրեն Միքայել Հրանտի Վարդանյանին, Ավշարի գինու գործարանի տնօրենների խորհրդի նախագահ Արայիկ Գրիգորյանին, «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ խորհրդի նախագահ Աշոտ Ափոյանին եւ այլն...

PHOTOLURE

Կուսակցությունը հանրապետության 56 ընտրատարածքներում մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրել է 3 տասնյակից ավելի թեկնածուների: Իսկ թե ում են պաշտպանելու դաշնակներն այն տեղամասերում, ուր իրենք ներկայացված չեն, դեռեւս քննարկելու խնդիր է: Ինչպես Արմեն Ռուստամյանը, ասուլիսի մյուս մասնակիցներ, այնպես էլ Վահան Հովհաննիսյանը համոզված են, որ Դաշնակծին նրան տեսնո՞ւմ է արդյոք Դաշնակցությունը վարչապետի ապագա թեկնածուի, Արտաշես Թումանյանը հակադարձեց այսպես՝ այդ առթիվ որեւէ նախնական պայմանավորվածություն չի կարող լինել, բայց Դաշնակցությունը ֆունդամենտալ շրջափոխումների կողմնակից է:

Վահան Հովհաննիսյանի համոզմամբ, ի տարբերություն մյուս կուսակցությունների, համամասնականի իրենց մոդելում խոշոր բիզնեսը ներկայացվում է նաեւ մենեջերների եւ իրավաբանների միջոցով, ոչ թե միայն մեծահարստության չափանիշներով: Այն անձինք, որոնց ներառել են իրենց ցուցակնընտրացուցակում համակիրների այդ համաստեղությունը, ինչ էլ լինի, այնուամենայնիվ, նրանց հետ դաշինք չի նշանակում:

Դաշնակցության նախընտրական պլատֆորմը եւ կարգախոսը դեռեւս քննարկումների փուլում են, իսկ ընտրությունների իրենք մտադիր են գնալ օրինախախտումները նվազագույնի հասցնելու վճռականությամբ: Ընտրակեղծիքները, որ արձանագրվեցին նախագահական ընտրություններում, քաղաքական շահարկումների թեմա դառնալուց առաջ հարվածում են մեր երկրի բարոյական նկարագրին:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Երկու ընտրված նախագահի եւ երեք վարչապետ» «Արդարություն» դաշինքում

Ընդդիմադիր 9 կուսակցություններ Ազգային ժողովի ընտրություններին կգնան դաշինքով: Ինչպես այս առթիվ երեկ հրավիրած մամուլի ասուլիսում հայտնեց ԱԺԿ ղեկավար Շավարշ Քոչարյանը, դաշինքը կկոչվի «Արդարություն», որտեղ, ըստ բանախոսի, հավաքվել են «ազդեցիկ ուժեր» եւ որտեղ ընդգրկված են «երկու ընտրված նախագահ եւ երեք վարչապետ»: Միացյալ ընդդիմության նպատակն է պահանջել, որ «իշխանությունը բռնազավթած վարչակարգը հեռանա», եւ այդ նպատակի համար ընտրվել է պայքարի 3 ուղղություն՝ հանրահավաքներ, սահմանադրական պայքար եւ միասնաբար հանդես գալ ԱԺ ընտրություններում: Իսկ վերջնական նպատակն, ըստ Շավարշ Քոչարյանի, նախագահական ընտրություններն անվավեր ճանաչելն է, վերահաստատելը, որ նախագահ է ընտրվել Ստեփան Դեմիրճյանը (հետաքրքրական է, թե ինչպե՞ս են համաստեղվելու այս երկու պահանջները-Ա. Մ.), Ազգային ժողովում մեծամասնություն կազմելը եւ կառավարություն կազմավորելը: Մի խոսքով, խնդիրը բացառապես իշխանության գլուխ անցնելն է:

ՀԺԿ ներկայացուցիչ Ստեփան Զաքարյանն էլ համեստաբար ավելացրեց, որ այս դաշինքը կարելի է ավելի շուտ ճակատ համարել: Հասցվեցին նաեւ այդ դաշինքի կամ «ճակատի» առաջին թվերում գտնվողների անունները: Մասնավորապես առաջին եռյակի պատկերը հետեւյալն է՝ 1. Ստեփան Դեմիրճյան (ՀԺԿ), 2. Արամ Սարգսյան («Հանրապետություն»), 3. Վազգեն Մանուկյան (ԱԺՄ): Դաշինքի առաջին տասնյակում կուսակցությունների ղեկավարներն են, ինչի առնչությամբ ՀԺԿ խորհրդի անդամ Ռուզան Խաչատրյանն ասաց, որ «ՀԺԿ-ում այդ առթիվ եղած դժգոհությունների մասին լուրը չափազանցված է»:

Մամուլի ասուլիսի ժամանակ արծարծված երկրորդ հարցն ընտրությունների արդյունքներն անվավեր ճանաչելու պահանջով Ստեփան Դեմիրճյանի դիմումն է Սահմանադրական դատարան: Ստեփան Զաքարյանը հայտնեց, որ դիմումին կից ներկայացվել են 19 հատոր կազմող հավելյալ նյութեր եւ որ իրենք ունեն իրեղեն ապացույցներ, որ հենց Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն է դիմել կեղծիքի: Դա էլ առիթ տվեց «Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավարներից Ալբերտ Բազեյանին վստահություն հայտնելու, որ Սահմանադրական դատարանն ընտրություններն անվավեր կճանաչի: Եթե դա չլինի, ապա «կհայտնվենք այնպիսի վիճակում, երբ դատական ամենաբարձր ատյանն ապօրինությունը կարձանագրի», հերթական անգամ կանխակալ կարծիք արտահայտեց Ալբերտ Բազեյանը:

Ալբերտ Բազեյանն ընթերցեց նաեւ «Արդարություն» դաշինքի հայտարարությունը «Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավար Արամ Սարգսյանի եղբոր՝ Արմեն Սարգսյանի ձերբակալության կապակցությամբ: Վերստին կրկնելով ապօրինի ձերբակալությունների մասին մեղադրանքները, Արմեն Սարգսյանի ձերբակալությունը եւ Տիգրան Նաղդալյանի սպանությունը նրան վերագրելն Ալբերտ Բազեյանը համարեց շինծու: Ըստ նրա, եթե ազգականական կապն իրավական կատեգորիա է, ապա ինչո՞ւ այդ սպանությունը չի կապվում Ալեքսան Հարությունյանի հետ, որն ավելի մոտ ազգականական կապ ունի սպանություն կատարող Ջոն Հարությունյանի հետ:

Թե դա ինչպիսի՞ ազգականական կապ է՝ հարցին Ալբերտ Բազեյանը պատասխանեց, որ «ազգականական կապի մասին մեր տեղեկությունները սահմանափակ են»: Այդ դեպքում ինչպես է, որ տվյալ դեպքում այն «ավելի մոտ է», Ալբերտ Բազեյանը չպարզաբանեց: Նա նաեւ նշեց, որ «Արմենը» որեւէ ցուցմունք Արմեն Սարգսյանի դեմ չի տվել, իսկ «սանիկ կոչվածը հավաքագրված անձ է»: «Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավարն Արմեն Սարգսյանի ձերբակալությունը կապեց Տիգրան Նաղդալյանի սպանությունից վրդովված Նաիրի Հունանյանի ինչ-ինչ նոր ցուցմունքներ տալու սպառնալիքի հետ: Այդ պատճառով էլ, ըստ Ալբերտ Բազեյանի, Արմեն Սարգսյանին ձերբակալեցին եւ տարան այն մեկուսարանը, որտեղ գտնվում է Նաիրի Հունանյանը: Կոչ արվեց նաեւ մասնակցել այսօր Մատենադարանի մոտ տեղի ունենալիք հանրահավաքին, որից հետո շարժվել դեպի անժամկետ նստացույց հայտարարած տիկին Գրետա Սարգսյանի մոտ՝ նրան զորակցելու:

Ալբերտ Բազեյանը նույնպես անդրադարձավ նախագահական ընտրություններին, ասելով, որ իշխանությունների կողմից ամեն ինչ նախապես ծրագրված էր եւ կազմակերպված: Այս առնչությամբ նա ասաց, որ եթե ընդդիմության թեկնածուն 100 տոկոս էլ ստանար, ապա միեւնույն է, ընտրված կհամարվեր Ռոբերտ Քոչարյանը: Կարծես թե նման արտահայտություն նախկինում էլ՝ 1996 թ.-ին լսել էինք, բայց իշխանական ճամբարի ներկայացուցչից:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

1162 թեկնածու 75 տեղի համար

Սկիզբը էջ 1

Մասնավորապես, մեզանից քչերը կարող են ասել, թե երբ, ում կողմից եւ ինչպես է հիմնվել, ասենք, Միավորված աշխատանքային կուսակցությունը, որն իր համամասնական ընտրակարգով առաջադրած ցուցակում ընդգրկել է 40 թեկնածուի:

Կամ ո՞վ կարող է հաստատապես նշել, թե ինչ գաղափարախոսության է հետեւում, կամ ինչ սկզբունքներ ունի «Բագրեւանդ» կազմակերպությունը, որի թեկնածուների ցուցակը բաղկացած է 30 հոգուց:

Նմանապես «Աշխատանք, օրենք, միասնություն» անունը կրող կազմակերպությունը գաղափարական ի՞նչ սկզբունքներ ունի եւ կառավարման ինչպիսի՞ ձեւի է կողմնակից, կարող են ասել թերեւս միայն հիշյալ կազմակերպության առաջադրած ցուցակում ընդգրկված 13 թեկնածուները:

Առաջադրված ցուցակներում հանդիպում ենք նաեւ այնպիսի կուսակցությունների, քաղաքական այնպիսի միությունների, որոնց անունները մեզ ոչինչ չեն ասում, թեեւ, ըստ առաջադրված ցուցակների, առաջին տեղը զբաղեցնող թեկնածուին ճանաչում ենք: Օրինակ, Հայաստանի քրիստոնեա-դեմոկրատական միությունը քաղաքական ասպարեզում գրեթե ճանաչված չէ, ի հակադրություն վերջինիս կողմից 33 թեկնածուի ցուցակում ընդգրկված առաջին անվան՝ Խոսրով Հարությունյան:

Տիգրան Կարապետյանին էլ գոնե իրենց իրեն այլընտրանքային համարող եթերից եթե ոչ լսել, ապա բազմիցս տեսել ենք: Բայց նրա անվամբ գլխավորված 18 հոգանոց թեկնածուների ցուցակն առաջադրած ժողովրդական կուսակցությանը, հիշողության մեջ լավ փնտրտուքից հետո թերեւս կարելի է մտաբերել:

Ազգային համաձայնություն կուսակցությունը մինչեւ նախագահական ընտրություններն ուղղակի անհայտ էր: Սակայն շնորհիվ 13 թեկնածուների ցուցակը գլխավորող հանրապետության նախագահի թեկնածու Արամ Հարությունյանի, հասարակությունը քիչ թե շատ լսեց նաեւ Ազգային համաձայնություն կուսակցության մասին:

Թե ովքեր են «Արդարություն» կուսակցության հիմնադիրները եւ ինչ նպատակներ են հետապնդում, դժվար թե շատերը տեղյակ լինեն: Սակայն պարզվում է, որ կուսակցությունը խորհրդարանական ընտրությունների համամասնական ընտրակարգով առաջադրել է 10 թեկնածուի:

Ինչ վերաբերում է 19 թեկնածու առաջադրած «Հայ արիների բռունցք» կուսակցությանը, ապա մնում է ենթադրել, թե անծանոթ այս կուսակցության խիստ ծանոթ հապավմամբ ներկայացողների հիմնական սկզբունքները որոնք են:

Հասարակությանը հայտնի ոչ միայն անվամբ, այլեւ գործունեությամբ կուսակցություններից, ասենք, Հայաստանի նորացված կոմունիստական կուսակցությունը, Յուրի Մանուկյանի գլխավորությամբ, առաջադրել է 40 թեկնածուի: Իսկ Հայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը, Վլադիմիր Դարբինյանի առաջնորդությամբ, ունի 39 թեկնածու:

«Ազգային միաբանությունն» իր առաջադրած ցուցակում ընդգրկել է 77 թեկնածուի, ցուցակի առաջին երեք տեղերը տրամադրելով Արտաշես Գեղամյանին, Ալեքսան Կարապետյանին, Հմայակ Հովհաննիսյանին:

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունն առաջադրել է 60 թեկնածուներից բաղկացած ցուցակ, որի առաջին տեղում Ռուբեն Միրզախանյանն է, ապա՝ Գագիկ Աբրահամյանը եւ Լավրենտի Բարսեղյանը:

«Օրինաց երկիրը» 63 թեկնածուների իր ցուցակում առաջինը ներկայացրել է Արթուր Բաղդասարյանին, ապա Սերգո Երիցյանին եւ Թամար Պողոսյանին: ՀԺՄՄ-ի 70 թեկնածուներից բաղկացած ցուցակը, իհարկե, գլխավորել է Սեյրան Ավագյանը:

ՀՀ Դաշնակցությունը 101 թեկնածուի առաջադրող ցուցակում առաջինը ներկայացրել է Վահան Հովհաննիսյանին, ապա Արմեն Ռուստամյանին եւ Արտաշես Թումանյանին:

Հանրապետական կուսակցությունը ներկայացրել է 120 թեկնածուների ցուցակ, որը գլխավորում են Անդրանիկ Մարգարյանը, Սերժ Սարգսյանը եւ Տիգրան Թորոսյանը:

Խորհրդարանական ընտրություններին հայտ է ներկայացրել նաեւ ՀՀՇ-ն 41 թեկնածուների ցուցակով՝ Արարատ Զուրաբյանի գլխավորությամբ:

Քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը «Հզոր հայրենիք» կուսակցության 75 թեկնածուների ցուցակում առաջինն է, որից հետո առաջադրվել են Վարդան Վարդապետյանը եւ Ստեփան Մարգարյանը:

2003 թվականի ԱԺ ընտրություններին կմասնակցի 6 դաշինք: «Արդարություն» դաշինքի (ՀԺԿ, «Հանրապետություն», ԱԺՄ, ՍԻՄ, ԱԺԿ, ԱԺԴ, ՀԴԿ, ՍԴՀԿ, ՀՍԴԿ) 137 թեկնածուների ցուցակը գլխավորում են Ստեփան Դեմիրճյանը, Արամ Զ. Սարգսյանը եւ Վազգեն Մանուկյանը:

«Րաֆֆի Հովհաննիսյան» դաշինքը (Ժառանգություն, Ազգային պետություն) առաջադրել է 20 թեկնածուների ցուցակ, որը գլխավորում է Անահիտ Ժամկոչյան-Բախշյանը:

Պարույր Հայրիկյանն այս խորհրդարանական ընտրություններին գնում է դաշինքի կազմում, որում ընդգրկվել են ԱԻՄ-ը (քրիստոնեավարներ), «Ստավորական Հայաստանը», «Ազատ Հայք առաքելությունը»: Դաշինքն առաջադրել է 40 թեկնածուների ցուցակ: 17 թեկնածուներից բաղկացած ցուցակ է առաջադրել «Ազատ, արդար Հայաստան» դաշինքը՝ Մանուկ Գասպարյանի գլխավորությամբ: Դաշինք են կազմել Հայաստանի մարքսիստական կուսակցությունը եւ Հայաստանի կոմունիստների միությունը:

Լյուդմիլա Հարությունյանը, Գագիկ Ասլանյանը եւ Ստեփան Ծաղիկյանը գլխավորում են «Արժանապատվություն, ժողովրդավարություն, հայրենիք» դաշինքի առաջադրած 71 հոգանոց ցուցակը: Այս դաշինքը կազմվել է «Արժանապատիվ ապագա» եւ ժողովրդադեմոկրատական կուսակցություն միավորներից:

Եվ ի վերջո, 15 թեկնածուների ցուցակով խորհրդարանական ընտրություններին համամասնական ընտրակարգով ցանկանում է մասնակցել նաեւ «Արդյունաբերողների եւ կանանց միություն» դաշինքը («Կանայք հայոց աշխարհի», Հայաստանի առաջադիմական միացյալ կուսակցություն):

Ստացվում է, որ կուսակցական ցուցակներով 75 մանդատի համար առաջադրվել է 1162 թեկնածու: Բավականին հետաքրքրական եւ մեր «ստանդարտներին» խիստ համապատասխանող մրցակցության թիվ է 1162-ը 75 տեղի համար: Հետաքրքրականն այստեղ, թերեւս, ավելի շուտ, այն հեռանկարն է կամ կանխատեսումը, որ առաջադրվող յուրաքանչյուր քաղաքական միավոր կատարել է իր համար եւ հաշվարկել, թե այդ հեռանկարն իրատեսական է:

Հայացք սփիւռքից

Վտանգաւոր ազդանշան՝ Հայաստանին

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆ

Լեռնային Ղարաբաղի անլոյծ հարցը կը շարունակէ մնալ իբրեւ ամէնէն բարդ քաղաքական խնդիրներէն մէկը: Հակառակ ԵԱՀԿ-ի բազում այցելութեանց եւ հակառակ Քոչարեան-Ալիեւ հերթական հանդիպումներուն, խնդիրը կը շարունակէ մնալ հոն, ուր էր 1994-ի մայիսի հրադադարէն ի վեր:

Այս օրերուն, մանաւանդ երբ ամբողջ քաղաքական աշխարհի ուշադրութիւնը կեդրոնացած է Իրաքեան տագնապին վրայ, Ղարաբաղի հարցը կը շարունակէ մնալ երկրորդական գիծի վրայ: Սակայն կարելի չէ երեւակայել, որ կացութիւնը տակաւին երկար ատեն մնայ միեւնոյն վիճակին մէջ եւ Հայաստան ու Ադրբեջան պահեն «ոչ պատերազմ եւ ոչ խաղաղութիւն» իրավիճակը: Նոյնիսկ եթէ երկուստեք փափաքին կացութիւնը պահել ներկայի անշարժ վիճակին մէջ, արտաքին ազդակներ թոյլ պիտի չտան, որ գոյավիճակը մնայ նման լճացման մը մէջ:

Անմիջապէս որ իր լրումին հասնի Իրաքեան տագնապը՝ պատերազմով թէ խաղաղութեամբ, յաջորդ պայթուցիկ շրջանը կրնայ դառնալ Կովկասը, իր միջազգային անհաշուելի անդրադարձներով, որովհետեւ այս անլոյծ տագնապը կը հանդիսանայ խոչընդոտ մը շահագործման ճամբուն վրայ այն նաւթային պաշարներուն, որոնցմով կենսականօրէն շահագրգռուած է Արեւմուտքը: Արեւմուտքը նաեւ իր դասը սորված է Միջին Արեւելքի նաւթի պատմութենէն, ուր նաւթի հսկայական պաշարներ միշտ ենթակայ մնացած են Միջին Արեւելքի քաղաքական վերիվայրումներուն ու տագնապներուն՝ յառաջացնելով ընդհատումներ, բախումներ եւ տնտեսական անորոշութիւններ: Պարզ է, թէ Արեւմուտքը պիտի չթոյլատրէ, որ Կովկասի մէջ ապակայունացնող տագնապներ շարունակեն մնալ անլոյծ՝ բորբոքիլ սպառնալով որեւէ պահուն:

Ուրեմն, նախքան որ բանիլ սկսի Բաքու-Ջեյհան նաւթատարը, Արեւմուտքը վճռական քայլով մը պիտի ջանայ լուծել Ղարաբաղի հարցը՝ ի նպաստ Հայաստանի կամ Ադրբեջանի: Թէ ինչ ուղղութեամբ պիտի շարժի ճօճանակը, տակաւին կը մնայ հարցական:

Սակայն արդէն գոյութիւն ունին վտանգաւոր նախանշաններ, որոնք կրնան գուշակել տալ դէպքերու յառաջիկայ ընթացքը: Արդէն ռուս քաղաքական մեկնաբան մը պարզած է իր տեսութիւնը վերջերս Մոսկուայի մէջ հեռուստատեսային յայտագրին մէջ: Ռուսաստանի Քաղաքական վերլուծման հիմնարկի տնօրէնը՝ Սերգէյ Մարկով «Վրեմենա» յայտագրին վրայ հարցազրոյց մը ունենալով Վլադիմիր Պոզների հետ յայտարարած է. «Կամ Հայաստանը պիտի տկարանայ եւ Ադրբեջան զինու ուժով պիտի լուծէ Ղարաբաղի խնդիրը, եւ կամ ալ՝ Ադրբեջան պիտի ենթարկուի ներքին տագնապի մը եւ Հայաստանը պիտի օրինականացնէ ներկայ իրավիճակը»:

Բայց վերլուծելով Կովկասէն հասնող լուրերը, կարելի է բաւական անախորժ եզրակացութիւններ հանել Հայաստանի հաշւոյն: Արդարեւ, երբ Հայաստան տարուած էր նախագահական ընտրութեամբ եւ անոր յաջորդող փոթորկալի անցուդարձերով, Ադրբեջանի նախագահը՝ Ալիեւ պաշտօնական այց մը տուաւ Ուաշինկթընի ու հանդիպեցաւ Նախագահ Պուշի հետ: Շատ նշանակալից կը դառնայ այդ հանդիպումը՝ մանաւանդ երբ ան դիտուի Ուաշինկթընի մէջ տիրող ճգնաժամային մթնոլորտի խորքին վրայ: Այդպիսի պահերուն հազուադէպ են նման պաշտօնական այցեր Սպիտակ տան մէջ, մանաւանդ փոքր երկիրներու ներկայացուցիչներուն համար: Կ'ըսուի, թէ Նախագահ Պուշ խոստացած է աւելի ուշադրութիւն դարձնել Ամերիկա-Ադրբեջան յարաբերութեանց, անգամ մը, որ Իրաքեան տագնապը հեռանայ ներկայի իր սուր հանգամանքէն: Այս հաշուով Ամերիկայի համար Ադրբեջան կը դառնայ Կովկասի ամէնէն կարեւոր երկիրը, շատ հասկնալի պատճառով: Վստահաբար Սպիտակ տան հանդիպման ընթացքին Նախագահ Պուշ պաշտօնապէս մոռցաւ ժողովրդավարութեան դասեր տալու Ադրբեջանի միջնադարեան բռնատէրին. դասեր՝ զորս այնքան մեծ հաճոյքով կը բաշխէ այլ երկիրներու ղեկավարներուն: Վերջին տասնամեակի պատմութիւնը եկաւ ապացուցանելու, թէ աշխարհի մեծ ու փոքր երկիրներու միջեւ ծագած վէճերուն գերագոյն իրաւարարը Ամերիկան է, նոյնիսկ նախկին Խորհրդային Միութեան սահմաններէն ներս, երկրամաս մը, որ կը նկատուէր իբրեւ ռուսական ազդեցութեան գօտի: Եւ Կովկասը այդ շրջաններէն մէկն է: Հաւանականութիւնը, թէ Ադրբեջան կրնայ այսօր ներքին տագնապ մը անցնել, աւելի նուազ է, քան, դժբախտաբար, Հայաստանի տկարացումը: Քոչարեանի ընտրութեան յաջորդող խռովալի մթնոլորտը արդէն նախանշաններէն մէկն է այդ վտանգաւոր հեռանկարին: Ո՞վ պիտի ունենայ ողջախոհութիւնը լարուած թակարդին մէջ չիյնալու: Շարունակուող տաքգլուխ վէճերը, խռովութիւնները, ցոյցերն ու Քոչարեանը բռնի ուժով տապալելու անպատասխանատու յայտարարութիւնները պարզապէս մեր թշնամիներուն ջաղացքին ջուր հասցնելու կը ծառայեն, ուրիշ ոչինչ: Պարզ է, թէ արտաքին ուժեր կան, որոնք շահ ունին Հայաստանի ներքին անկայունութեան մէջ, զայն տկարացնելով եւ այդ տկար դիրքերէն լուծում պարտադրելով Ղարաբաղի հարցին:

Շահեկան է ուշադրութեամբ քննել կարգ մը խորհրդանշական երեւոյթներ, որոնք խորունկ մեկնաբանութեան չեն կարօտիր: Մէկ կողմէ ԱՊՀ-ի երկիրներու դիտորդներուն դրական գնահատումը նախագահական ընտրութեան եւ Նախագահ Պուտինի փութկոտ շնորհաւորականը Քոչարեանին կը նշանակեն, որ Մոսկուա հետամուտ է Հայաստան-Ռուսաստան կապերու ամրապնդման եւ զօրաւոր նախագահի մը հետ գործակցելու: Միացեալ Նահանգներու պետական քարտուղարութեան խօսնակ Ռիչըրտ Բաուչըրի յայտարարութիւնը, թէ ընդդիմութիւնը իր պայքարը օրինական ու սահմանադրական միջոցներով շարունակէ՝ ուղղակի կոչ մըն է խռովութիւնները շարունակելու՝ օրինական թէ ոչ օրինական ճանապարհներով: Իսկ միւս կողմէ ԵԱՀԿ-ի դիտորդներուն քննադատութիւնները եւ հաւկիթի մէջ մազ փնտռելու փորձութիւնը կու գան վկայելու, թէ Արեւմուտքը շահագրգռուած է նկուն եւ հարկատու Քոչարեանով մը, մանաւանդ, այլ երկիրներու պարագային, ինչպիսին է Թուրքիոյ զինուորական բռնատիրութիւնը, ոչ միայն հաւկիթի մէջ մազ փնտռելու փորձ չեն կատարեր, այլ հաւկիթն ու հաւն ալ միասին կլլելու պատրաստ են՝ Թուրքիոյ նման հակաժողովրդավարական երկիր մը իբրեւ դեմոկրատիայի տիպար երկիր ներկայացնելով իսլամական աշխարհին:

Ոչ ոք կրնայ ժխտել, թէ ընտրական խախտումներ կատարուած են եւ թէ ընտրութիւնները տակաւին եւրոպական մակարդակ մը չեն նուաճած, պարզ այն պատճառով, որ Հայաստան տակաւին Եւրոպա չէ եւ խախտումները միայն մեղաւորները չեն Նախագահ Քոչարեանի կողմնակիցներուն, իսկ ամէնէն կարեւորը՝ Հայաստանի գերխնդիրն է՝ ներքին կայունութիւնը եւ ատոր համար որեւէ տեսական մարդ իրաւունք չունի մլակին համար գորգը այրելու՝ եթէ իսկապէս ազնիւ է իր դիտաւորութիւնը: Դիտելով քաղաքական հորիզոնը, կարելի է շատ դիւրաւ նկատել, թէ ինչպէս կը սկսին փոքր պետութեանց իշխանութիւնները տապալելու կամ փոխելու տագնապները: Անոնց դասական օրինակն է Չիլիի պարագան, որուն դէմ ուղղուած դաւադրութիւնը ոչ ոքի համար գաղտնիք է այլեւս: Այնտեղ ժողովրդական քուէներով ընտրուած Նախագահ Այենդէի դէմ յանկարծ ցոյցեր սկսան կարգ մը վարձկան մարդոց կողմէ եւ Հենրի Քիսինճըրի ծրագրումով: Երբ խռովութիւնները հասան ծայրագոյն սրութեան, ուրիշ զինուորական գործակալ մը՝ Օգիւսթօ Պինոչէ տապալեց օրինաւոր իշխանութիւնը եւ հաստատեց արիւնոտ բռնատիրութիւն մը, որուն զոհ գացին հազարաւոր չիլիցիներ: Այսօր միեւնոյն պատկերը կը պարզուի Վենեզուելայի մէջ, որուն նախագահը՝ Չաւէզ, ձախակողմեան մը կը նկատուի: Օրինակները կարելի է շարունակել շարք մը երկիրներու պարագային, սակայն, արդեօք պիտի խելամտի՞նք դաս առնելու մեր աչքերուն առջեւ պարզուող քաղաքական այս սադրանքներէն: Հայաստանի խակ պոլիտիկոսները համհարզներ ունին սփիւռքի մէջ եւ իրենց խռովարար արարքները կը գործեն զիրար վկայակոչելով, այսօր բոլոր շարժումները ենթադրաբար ուղղուած են Նախագահ Քոչարեանի ընտրութեան դէմ, սակայն խորքին մէջ, առաւելաբար կը պատուհասեն հայրենիքը:

Հայաստանէն սփիւռք մամուլի կարգ մը օրգաններ կը տանին թունաւոր ու խենէշ պայքար մը, յատկապէս կարգ մը հակասովետ պայքարի վետերաններուն կողմէ, որոնք անցեալին մեծ վաստակ մը ունին սփիւռք-հայրենիք յարաբերութիւնները խանգարելու գործին մէջ: Իսկ կարգ մը անկախ նկատուած թերթեր, որոնք կը յաւակնին առաւելութիւններ ունենալ կուսակցական մամուլին վրայ, իրականութեան մէջ կախեալ են կարգ մը Աբիսողոմ աղաներու պորտէն կամ քսակէն եւ երբեք պիտի չկրնան սորվիլ տեսականօրէն մտածելու լրջախոհութիւնը:

Սակայն աւելի մտահոգիչը այն է, թէ կարգ մը բարեմիտներ հարց կու տան մամուլի աշխատողներուն, թէ երբ բազմաթիւ թերթեր եւ յօդուածագիրներ պարսաւի արշաւ մը կը մղեն Նախագահ Քոչարեանի դէմ՝ ինչո՞ւ չենք հետեւիր անոնց օրինակին: Նախ անձի մը անխոհուն քայլը ինքնին արդարացում մը չի կրնար ըլլալ, որ ուրիշներ եւս միանան խժալուր այս ոհմակի արշաւանքին, սակայն կարելի է այդպէս մտածողներուն պատասխանել Ֆրանսացի մեծ երգիծաբան Ռաբլէի հերոսներէն մէկուն արարքով: «Պանթագրիւէլ եւ Գարգանթիւա» վէպին հերոս Պանթագրիւէլի ընկերակիցը՝ Փանիւրժ նաւ մը կը նստի ճամբորդելու այլ քաղաք մը: Նաւուն վրայ կը հանդիպի ոչխարի վաճառական Դենդընոյին, որ իր կենդանիները միեւնոյն նաւուն բեռցուցած կը ճամբորդէ: Փանիւրժ ոչխար մը կը գնէ իր ուղեկից վաճառականէն եւ զայն ծովը կը նետէ, միւս բոլոր ոչխարները, առանց խորհելու, կը հետեւին առաջինին ու կ'իյնան ծովուն մէջ: Առակս ցուցանէ՝ չենք ուզեր Փանիւրժի ոչխարներէն մէկը դառնալ...

Ամէն կասկածէ վեր է, թէ Նախագահ Քոչարեան ընտրութեան մասնակցող ինը թեկնածուներուն մէջ ամէնէն փորձառուն եւ արժանաւորն էր, եւ ժողովուրդը իր հաւաքական ձայնը տուաւ անոր: Միւս թեկնածուներուն մէջ եւս չէին պակսիր արժանաւորներ, որոնք ապագային կրնան հաւանաբար տիրանալ իրենց երազած պաշտօնին եթէ այսօր անխոհուն արարքներով անդառնալի կերպով չտուժէ Հայաստանի ճակատագիրը եւ եթէ մանաւանդ անոնք իմաստութիւնն ունենան հեռու կենալու Փանիւրժի ոչխարներէն...

Դետրոյթ, ԱՄՆ

Քողարկված օրհնություն

Վաշինգտոնում բնակվող լրագրող Ֆիլիպ Թերզյանի այս հոդվածը հրատարակվել է Պրովիդենսի (Ռոդ Այլենդ) «Ջոռնլ» պարբերականում, որի խմբագիրներից է հեղինակը:

Խոստովանում եմ, որ որոշակի հաճույք ստացա՝ լսելով Թուրքիայի հակաամերիկյան դիրքորոշման մասին: Ոչ թե որովհետեւ դրա անմիջական արդյունքը դրական կարող է լինել՝ առավել դժվարացնելով Հուսեյնի դեմ պատերազմ մղելը, այլ որովհետեւ դրա հետագա հետեւանքների մասին արժե խորհրդածել:

Ամեն մի վարչակարգ Ամերիկայում ներառում է թուրքամետ տարրեր: Քլինթոնի ժամանակ Ռիչարդ Հոլբրուքն էր: Այժմ Պոլ Վոլֆովիցն է Ռիչարդ Փերլի հետ: Նրանք որոշ առումով ոգեւորված են Իսրայելի հետ Թուրքիայի ռազմավարական դաշինքով: Օսմանյան կայսրության, որն իր բռնատիրական իշխանությունը տարածել էր ներկա արաբական աշխարհի մեծ մասի վրա, անմիջական վերականգնման կոչեր չհնչեցնելով հանդերձ, նրանք, համենայն դեպս, այնպիսի ամերիկյան կարգ ու կանոն են ցանկանում հաստատել Միջին Արեւելքում, որը կառավարելի կլինի Իսրայելի եւ Թուրքիայի կողմից: Ահա թե ինչու «Նյու Յորք թայմսի» թղթակից Ուիլյամ Սաֆայրը միշտ էլ շտապում է գովաբանել թուրքերին՝ ի հաշիվ նրանց ժողովրդավարական հարեւանների, ասենք, Հայաստանի: Իսկ «Ուոլ սթրիթ ջոռնլը» Թուրքիային համարում է ԱՄՆ-ի ամենամոտիկ եւ ՆԱՏՕ-ի անդամ ամենաարժեքավոր դաշնակիցը:

Երբ Նախագահ Բուշն անհաջող փորձ արեց ճնշում բանեցնելու եվրոպացիների վրա, որպեսզի Եվրամիությանն անդամակցելու թեկնածության որոշակի ամսաթիվ նշանակեն, թուրքերը «Աուակս» տիպի զենքեր եւ այլ հակահրթիռային պաշտպանական միջոցներ պահանջեցին՝ նախապատրաստվելու համար Իրաքի դեմ հավանական պատերազմին: Միացյալ Նահանգները բառացիորեն ստիպեց ՆԱՏՕ-ին բավարարել Թուրքիայի պահանջները: Թուրքիան համաձայնություն ստացավ, եւ հաջորդ քայլը, Բուշի վարչակարգից մի պաշտոնական անձի խոսքերով, եղավ այն, որ նա լկտիաբար «փող կորզեց ԱՄՆ-ից հանուն դաշինքի»՝ 26 միլիարդ դոլարի գրավոր երաշխավորագիր պահանջելով: Եվ հենց Կոնգրեսը հավանություն տվեց Սպիտակ տան բանաձեւին: Թուրքական խորհրդարանը վարձահատույց եղավ՝ մերժելով իրաքյան պատերազմի ընթացքում երկրի տարածքում ամերիկյան զորքերի տեղաբաշխման օրինագիծը: Ավելորդ է ասել, որ դա որոշակի մտավախություն առաջացրեց համապատասխան շրջանակներում:

Սպիտակ տունն ինքնատիրապետման դիմակի ներքո առայժմ հաջողությամբ քողարկում է իր բարկությունը: Ուիլյամ Սաֆայրը «հուսախաբված» է, իսկ «Ուոլ սթրիթ ջոռնլը» գտնում է, որ եթե Թուրքիան չվերանայի իր որոշումը, ապա «երկար ժամանակով կվտանգվեն Մ. Նահանգներ-Թուրքիա հարաբերությունները»: Բայց սա, անշուշտ, չափազանցություն է: Պարզ է մի բան, իմ կարծիքով, թուրքական մերժումը լավ քողարկված օրհնություն էր:

Նախ, եկեք էվֆեմիզմներով չխոսենք Թուրքիայի մասին: Լավագույն դեպքում Թուրքիան սահմանափակ ժողովրդավարության երկիր է: Այնտեղ ոչ մի կարեւոր որոշում չի ընդունվում առանց բանակի համաձայնության եւ կարելի է հաստատ ասել, որ խորհրդարանական քվեարկությունը հենց գեներալների օրհնությամբ էր անցել: Թուրքիան ավտորիտար պետություն է մնում մարդու իրավունքների սիստեմատիկ խախտողի իր լավ վաստակած համբավով, որը նա ձեռք է բերել Հայոց եղեռնի օրերին: Նրա ՆԱՏՕ-ին անդամակցելը երբեք էլ սկզբունքի հարց չի եղել, այլ պարզ աշխարհագրական մարտավարություն, քանի որ սահմանակից էր Նախկին Խորհրդային Միությանը: Նրան արեւմտամետ դարձրին հսկայական տնտեսական եւ ռազմական օժանդակության միջոցով:

Եթե Թուրքիան թույլ տար ամերիկացիներին օգտվել իր տարածքից, ապա ցանկացած համաձայնություն Սադդամ Հուսեյնի հետ նա կօգտագործեր ներխուժելու Հյուսիսային Իրաքի կիսապաշտոնական քրդական պետություն եւ շարունակել ճնշել ինչպես այնտեղի, այնպես էլ Թուրքիայի քրդերին: Սա իր հերթին ոչ միայն կբորբոքեր մահմեդականների, այլեւ կդժվարացներ Մ. Նահանգների հետ իրաքյան ծրագրերը:

Այժմ, բարեբախտաբար, մենք Թուրքիայի կարիքը չենք ունենա, ոչ որպես ցատկահարթակի, ոչ էլ որպես զինակցի: Մ. Նահանգները կարող է առանց խղճահարության կամ Անկարայի հանդեպ պատասխանատվության զգացումով զբաղվել քրդական հարցով:

Այնպես որ, Թուրքիայի այս քայլն առիթ է, որ ամերիկացի պաշտոնական այրերը զարթնեն եւ գիտակցեն իրականությունը: Թուրքիան ձգտում է անդամակցել Եվրամիությանը, սակայն հրաժարվում է համաձայնության եզրեր գտնել Կիպրոսի հարցի շուրջ ՄԱԿ-ի երրորդ բանաձեւին, որը մեծապես վերամշակել է Բուշի վարչակարգը: Եթե, ինչպես ակնկալվում է, առաջիկա ամսում Կիպրոսի ժողովրդավարական երկու երրորդ հունական մասը միանա Եվրամիությանը, ապա թուրքական զավթյալ մասն առավել մեկուսացված վիճակում է հայտնվելու եւ Եվրամիությանը նրա անդամակցության հարցը հավանաբար սառեցվելու է բավական երկար ժամանակով:

Խորհրդարանական որոշումը շփոթություն առաջացրեց Վաշինգտոնում եւ օրհնություն համարվեց Սադդամ Հուսեյնի կողմից: Սակայն Թուրքիայում հասարակական կարծիքն, իրոք, դեմ է Իրաքի պատերազմին եւ Թուրքիան, իհարկե, իրավունք ունի պաշտպանելու իր ազգային շահերը:

Շատ տեսակետներից, աշխարհիկ եւ ժողովրդավարական, արեւմտամետ Թուրքիայի գոյությունը բոլորի համար էլ շահավետ է: Բայց դա բոլորովին չի նշանակում, որ Իսրայելի հետ Թուրքիայի դաշինքը պետք է ազդի ամերիկյան քաղաքականության վրա: Կամ որ Թուրքիան կարող է ազատվել իր նվազագույն պարտավորվածություններից՝ որպես Ամերիկայի դաշնակից:

Մ. Նահանգները պետք է խրախուսի Թուրքիային՝ դուրս գալու իր նեղ ազգայնական պատրանքից, գործի դնելու իսկական ժողովրդավարական գործընթացներ եւ ընդունել-ճանաչելու իր պատմության փաստերը: Մյուս կողմից, Մ. Նահանգները չպետք է փորձի Թուրքիայում տեսնել այնպիսի բաներ, որոնք ակնհայտորեն չկան այնտեղ:

«Եռյակը» վերջնագիր ներկայացրեց ՄԱԿ-ին

Ազորյան կղզիներում կիրակի օրն ավարտվել է ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Իսպանիայի վարչապետներ Թոնի Բլերի եւ Խոսե Մարիա Ազնարի մեկօրյա «ճգնաժամային գագաթաժողովը», որի բացման մասին «Ազգը» տեղեկացրել է: Ասոշիեյթեդ պրեսը հաղորդում է, որ հանդիպման ընթացքում համաձայնեցվել են ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում Իրաքի վերաբերյալ իրենց բանաձեւի նախագիծն անցկացնելու միջոցները:

Երեք դիվանագետները հանդիպմանը հաջորդած մամլո ասուլիսում հայտարարել են, որ ՄԱԿ-ի ԱԽ-ին վերջին հնարավորությունն են տալիս երկուշաբթի օրն ընդունելու իրենց բանաձեւը: Վերջինս փաստորեն թույլատրում է Իրաքի դեմ ուժի գործադրումը, եթե նա մինչեւ մարտի 17-ը չկատարի լիովին եւ անվերապահորեն զինաթափվելու պահանջը:

«ՄԱԿ-ը պարտավոր է կատարել իր գործը եւ պատասխանատվություն ստանձնել Իրաքի համար», ընդգծել է նախագահ Ջորջ Բուշը, ավելացնելով, որ կամովին չզինաթափվելու դեպքում Իրաքը «կզինաթափվի ուժով», իսկ Սադդամ Հուսեյնը, «եթե շահագրգռված չէ խաղաղությամբ, ապա կարող է թողնել երկիրը»:

Ֆրանսպրեսը մեջբերում է Բուշի այն խոսքերը, որ ԱԽ-ում «Եռյակի» բանաձեւի մերժման դեպքում «հարկ կլինի մտածել, թե ՄԱԿ-ն ինչպես կարելի է դարձնել առավել արդյունավետ կազմակերպություն»: Սա արդեն անսքող սպառնալիք է: Ըստ Բուշի, «Իրաքի ազատագրումը նրա ժողովրդի հանդեպ մեր պարտավորությունների լոկ սկիզբն է լինելու եւ ոչ թե վերջը»:

Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերն իր ելույթում հայտարարել է. «Մենք միջազգային ընկերակցությանը վերջին կոչն ենք անում հստակ վերջնագիր ներկայացնել Սադդամ Հուսեյնին, նախատեսելով ուժի գործադրում ԱԽ թիվ 1441 բանաձեւի չկատարման դեպքում»: Իսպանիայի վարչապետ Խոսե Մարիա Ազնարի խոսքերով, եթե Սադդամ Հուսեյնն ուզում է կանխել պատերազմը, ապա նա պարտավոր է անհապաղ զինաթափվել:

Ֆրանսիան, Գերմանիան եւ Ռուսաստանը շաբաթավերջին տարածած համատեղ հայտարարության մեջ հերթական անգամ դեմ են արտահայտվել Իրաքի պատերազմին եւ առաջարկել են հրավիրել ԱԽ նոր նիստ: «Մենք կրկին հավաստում ենք, որ ներկա պայմաններում ոչինչ չի արդարացնում ուժի գործադրումը», նշվում է փաստաթղթում: Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը կիրակի օրն ընդգծեց, որ իր երկիրը վետո կդնի ուժի գործադրում պահանջող բանաձեւի վրա:

Ռազմական դրություն Իրաքում

Չեյնին խոսում է «կայծակնային պատերազմի» մասին

Բրիտանական SKY TV հեռուստաընկերության տվյալներով, Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններ սկսելու հրաման կարող է արձակվել առաջիկա 1-2 օրվա ընթացքում: Քուվեյթյան աղբյուրներից հեռուստաընկերության ստացած տեղեկությունները վկայում են, որ Քուվեյթում տեղաբաշխված ամերիկյան եւ բրիտանական զորքերը բերված են լիակատար պատրաստության վիճակի:

BBC հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ Իրաքի ղեկավար Սադդամ Հուսեյնը երկրում կիրակի օրվանից ռազմական դրություն է հայտարարել, երկիրը նախապատրաստելով ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի հավանական հարձակմանը: Հատուկ հրամանագրով Հուսեյնն Իրաքը բաժանել է 4 գոտիների, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի սեփական հրամանատարություն: 4 գոտիները վստահված են Հուսեյնի ամենավստահելի զինակիցներին, այդ թվում նրա կրտսեր որդուն Քուսային: Գերագույն հրամանատարն ինքը՝ Սադդամ Հուսեյնն է:

Զինվորականներին հանձնարարված է բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ձեռնարկել «օտարերկրյա ագրեսիայի» դեմ պայքարելու համար: Հեղափոխական գվարդիայի հրամանատար նշանակված Քուսայի խնդիրներից մեկը Բաղդադի պաշտպանությունն է:

Իսրայելցի զինվորական փորձագետները կարծում են, որ Իրաքի պատերազմն, ամենայն հավանականությամբ, սկսվելու է չորեքշաբթի-լույս հինգշաբթի գիշերը: Սակայն նրանք չեն բացառում, որ ՄԱԿ-ում Վաշինգտոնի համար իրադարձությունների աննպաստ զարգացման դեպքում ռազմական գործողություններն ավելի շուտ ծավալվեն:

Այդ պատճառով Իսրայելի բանակի թիկունքի ծառայության հրամանատարությունը երեկ հայտարարել է բնակչության «թիվ մեկ պատրաստություն», որպեսզի մարդիկ պատրաստ լինեն իրաքցիների հրթիռային գրոհին: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ իսրայելցիներին հանձնարարվել է ստուգել իրենց տրված հակագազերի վիճակը եւ դրանք մշտապես հետները ունենալ տանը, փողոցում եւ աշխատավայրում: Ավելի վաղ իսրայելցիներին կարգադրել էին լրացնել ապաստարանների պարենի եւ ջրի պաշարները, հերմետիկորեն փակել տների լուսամուտները եւ պատրաստ լինել նույն ձեւով փակելու նաեւ դռները ի դեպս քիմիական հարձակման:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ ԱՄՆ Պետդեպարտամենտը կարգադրել է Քուվեյթից, Թել Ավիվից, Երուսաղեմից եւ Դամասկոսից դուրս բերել ամերիկացի դիվանագետների մեծ մասին: Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, դա պայմանավորված է մոտալուտ հակաիրաքյան պատերազմով: Բացի դրանից, ԱՄՆ բոլոր քաղաքացիներին հանձնարարված է «անհապաղ հեռանալ» Իսրայելից, Հորդանան գետի արեւմտյան ափից եւ Գազայի հատվածից:

Մեծ Բրիտանիան նույնպես իր քաղաքացիներին հանձնարարել է շտապ հեռանալ Քուվեյթից: Բրիտանական ԱԳՆ-ն երկյուղներ ունի, որ Իրաքի պատերազմը կառաջացնի ահաբեկչական հարձակումների ալիք, որից զերծ չեն մնա նաեւ էվակուացման օդանավերը: Ի դեպ, Սադդամ Հուսեյնն սպառնացել է, թե Իրաքի պատերազմը կարող է տարածվել ամբողջ աշխարհում:

ԱՄՆ փոխնախագահ Դիկ Չեյնին կիրակի օրը Վաշինգտոնում ելույթ ունենալով այն միտքն է արտահայտել, թե Իրաքում Մ. Նահանգների ռազմական գործողությունները պետք է լինեն բավական սրընթաց: «Խոսքը շաբաթների մասին է եւ ոչ թե ամիսների», ընդգծել է նա: Փոխնախագահը միաժամանակ չի բացառել, որ «կարող են լինել չնախատեսված բարդություններ»:

ՄԱԿ-ի դիտորդները հեռանում են Իրաք-Քուվեյթ սահմանագծից

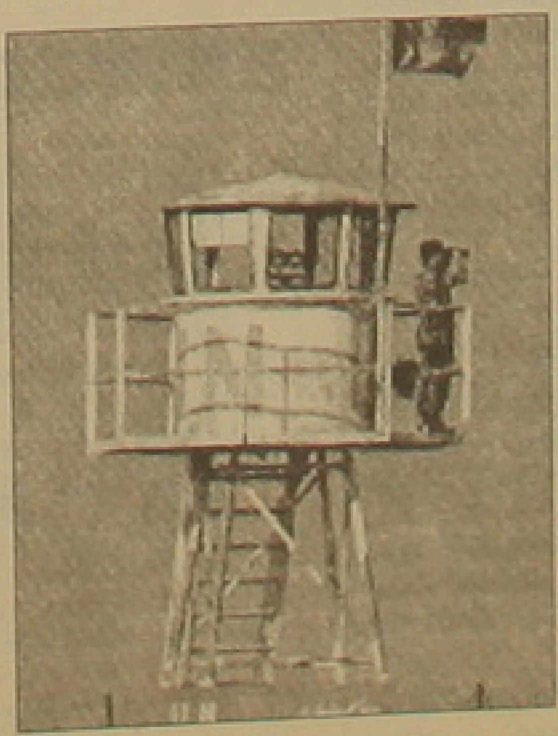

Իրաքի եւ Քուվեյթի սահմանային գոտում աշխատող ՄԱԿ-ի դիտորդները երեկ հայտարարեցին, որ դադարեցնում են բոլոր գործողությունները ապառազմականացված այդ տարածքում, նկատի ունենալով մոտալուտ հակաիրաքյան պատերազմը: «Այսօրվանից դադարեցնում ենք մեր բոլոր գործողությունները, հաշվի առնելով անվտանգության մեր ծրագիրը», ընդգծեց դիտորդների խմբի խոսնակ Դալջիտ Բագգան, ավելացնելով, որ իրենք սպասում են նոր հրահանգների:

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ դիտորդների անվտանգության ծրագրի հաջորդ փուլը նրանց տեղափոխումն է Քուվեյթի մայրաքաղաք: Մեկնաբանների կարծիքով, այդ քայլը փաստորեն նշանակում է Պարսից ծոցի 1991 թ. պատերազմից հետո ստեղծված ՄԱԿ-ի դիտորդական խմբի լուծարում:

Վերջին օրերին խումբն ապառազմականացված գոտուց արդեն դուրս է բերել իր քաղաքացիական անձնակազմը (250 մարդ)՝ դարձյալ ապահովության նկատառումներով: «Լիբերասիոն» թերթի տվյալներով, նույն տեղում ՄԱԿ-ի զինվորական դիտորդների թիվը հասնում է 195-ի. բոլորն էլ Անվտանգության խորհրդի մշտական անդամներ ՉԺՀ-ի, ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Ռուսաստանի ներկայացուցիչներ են: Կա նաեւ 775 բանգլադեշցիներից կազմված օժանդակ զորաբաժին:

200 կմ երկարությամբ ապառազմականացված գոտին 10 կմ խորանում է Իրաքի եւ 5 կմ՝ Քուվեյթի տարածքներում:

Պ. Ռ.

Թուրքիան դիմակայում է Մ. Նահանգների ճնշումներին

Հակապատերազմական տրամադրությունները երկրում վերածում են հակաամերիկյանի

Վերջերս Լոնդոնում բնակվող անկախ լրագրող Գուին Դայերը կարծիք էր հայտնել, որ Խորհրդային Միության կործանումից հետո առավել շեշտակի դրսեւորում ստացած ամերիկյան «կայսրությունը» չի կարող երկար կյանք ունենալ: Նրան «Ինչո՞ւ է ԱՄՆ-ի քաղաքականությունը ծախողման դատապարտված» հոդվածով լրացնում է Անկարայի համալսարանի քաղաքագիտության ֆակուլտետի պրոֆ. Բասքըն Օրանը, մասնավորապես գրելով. «Աշխարհակալությունների կյանքը սովորաբար 25-60 տարի է տեւում, որովհետեւ նրանք իրենց դիրքերը չկորցնելու համար ստիպված ուժից վեր էներգիա են ծախսում եւ միաժամանակ բախվում են նորանոր մրցակիցների, քանի որ միաբեւեռ համակարգում մրցակիցների աճն անխուսափելի է: Ստեղծված իրավիճակում շնորհների բաշխումը չի բավարարում, իսկ տարածվող ահ ու սարսափի շարունակականությունը չի ապահովվում»:

Արդարեւ, պաշտոնական Վաշինգտոնն ինքն իրեն այնքան է պարտավորեցրել հակաիրաքյան պատերազմին, որ հակառակորդների հետ ահ ու սարսափի է ենթարկում նաեւ դաշնակիցներին: Դա հանգեցնում է դաշնակիցների եւ ԱՄՆ-ի հարաբերությունների սրմանը: Այդ ընթացքում հակապատերազմական ցույցերով սկսում են ալեկոծվել հենց ամերիկացիները: Եթե ԱՄՆ-ը միջազգային ասպարեզում է մեկուսանում, ապա Բուշի վարչակարգն էլ մեկուսացման սպառնալիքի առջեւ է կանգնում ԱՄՆ-ում:

Պաշտոնական Վաշինգտոնի սպառնալիքների անտեսման, ԱՄՆ-ի հետ հարաբերությունների սրման, ինչպես նաեւ երկրում հակաամերիկյան տրամադրությունների առաջացման առումով թերեւս հասկանալի է Թուրքիան: Մի պետություն, որը ոչ միայն Իրաքի անմիջական հարեւանն է, այլեւ Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքում ԱՄՆ-ի լիազոր ներկայացուցիչը: Եթե դրան գումարենք Թուրքիայի ֆինանսական կացությունն ու ԱՄՆ-ից նրա կախվածությունը, ապա պարզ կդառնա, թե թուրքական իշխանություններից Վաշինգտոնի դժգոհությունը ինչո՞ւ է կատաղության հասնում:

Տվյալ դեպքում խոսքը «երկրի տարածքում ամերիկյան զորքերի տեղաբաշխման մասին» օրինագծի քննարկումը թուրքական խորհրդարանում ձգձգելու մասին է: Թեեւ տեղաբաշխումն առանց դրա էլ շարունակվում է, եւ դրա համար հիմք է ծառայում փետրվարի 8-ին Գյուլի կառավարության եւ Բուշի վարչակարգի միջեւ ստորագրված համաձայնագիրը, սակայն դա հարցականի տակ է դնում տեղաբաշխման օրինականությունը: Թերեւս այդ առումով պատահական չէին ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության նախագահ Դենիզ Բայքալի խոսքերը. «Ասում են, որ ամերիկացիները գործում են փետրվարի 8-ի համաձայնագրի շրջանակներում: Նրանք գուցե իրավունք ունեն, սակայն կառավարությունը նրանց այդ իրավունքով լիազորելու իրավասություն ունենալ չի կարող»:

Մարտի 12-ին, երբ Բայքալը թուրքական հեռուստատեսությամբ քննադատում էր կառավարությանը, Իսքենդերունի նավահանգստում բախվում էին երկրում ամերիկյան զորքերի ներկայության դեմ բողոքող ցուցարարներն ու անվտանգության ուժերը: **«Ազգը»** տեղեկացրել էր բախումների մասին: Պարզապես ասենք, որ ոստիկանությունը 10 անգամ նախազգուշական կրակ էր բացել օդ եւ 100 ցուցարարներից ձերբակալել 94-ին, որոնցից 4-ը կալանվել են: Ի դեպ, մարտի 13-ին նույն տեղում նոր բախումներ եղան: Թուրքական թերթերը մարտի 14-ի համարներում անդրադարձան դրանց, բայց եւ այնպես գլխավոր թեման նախագահ Ջորջ Բուշի ուղերձն էր Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանին:

Վերոհիշյալ թերթերը միահամուռ նշում են, որ ուղերձը վերջնագրի բնույթ է կրում, որտեղ ԱՄՆ նախագահը, ըստ «Զամանի», սպառնում է. «Մենք ժամանակ չունենք օրինագծի կրկնակի քվեարկությանը սպասելու: Միակողմանի Հյուսիսային Իրաք չմտնենք, այլապես կբախվենք ամերիկյան զինվորի դիմակայությանը: Անհապաղ բացեք ձեր օդային տարածքն ու ռազմաբազաները մեր զորքերի առջեւ»: Բուշի ուղերձը կառավարություն կազմելու աշխատանքներով զբաղված Էրդողանին հանձնել էր Անկարայում ԱՄՆ դեսպան Ռոբերտ Փիրսոնը:

Հասկանալի է, որ նա թուրք լրագրողներին խաբել է, ասելով, թե ուղերձում նախագահ Բուշը պատրաստակամ ընտրվելու առթիվ Էրդողանին է շնորհավորել: Մինչդեռ շնորհավորանքը հենց մայիսի 9-ին ընտրության օրն էր կատարվել: Համենայն դեպս, ստանալով ուղերձը, Էրդողանը խորհրդակցության է հրավիրում Աբդուլլահ Գյուլին եւ թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Հիլմի Օզքյոքին, որտեղ էլ որոշվում է հնարավորին չափ ձգձգել կառավարության կազմավորումը, պատասխանի համար սպասել հակաիրաքյան նոր բանաձեւի հաստատմանը ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում եւ ուղերձը հակադարձել նույնքան կոշտ ոճով:

Խորհրդակցության ավարտին Էրդողանը հեռախոսակապ է հաստատում ԱՄՆ փոխնախագահ Դիկ Չեյնիի հետ, որը նրան ասում է. «Դեկտեմբերից ի վեր մեզ խաբում եք: Նախագահ Բուշը ձեր պատասխանին է սպասում: Ժամանակն է, որ Թուրքիան աջակցության առումով կողմնորոշվի եւ վերջնական որոշում կայացնի»: Այս հեռախոսազրույցին հետեւում է նոր խորհրդակցություն, որին Էրդողանի հետ մասնակցում են Թուրքիայի արտաքին գործերի եւ պաշտպանության նախարարները: Խորհրդակցության արդյունքների մասին թուրքական թերթերը լռում են: Ինչ վերաբերում է Բուշի ուղերձին, թեեւ վարչապետ Էրդողանը դեռեւս չի հակադարձել, սակայն դա չի խանգարում, որպեսզի դրան թերթերի հետ արձագանքեն պետական գործիչները:

Ուշագրավ են արձագանքների վերնագրերը, հատկապես «Վաքիթ» թերթի մարտի 17-ի համարը: «Բուշ, չափդ իմացիր» խորագրով այս թերթն անդրադառնում է ուղերձի Մեջլիսի նախագահ Բյուլենթ Արընչի արձագանքին, որտեղ վերջինս նկատի ունենալով Բուշին ասում է, որ այլ պետության ղեկավարին իրավունք չի տրված խառնվել որեւէ երկրի ներքին գործերին, ավելացնելով. «Այսինքն ոչ ոք, թեկուզ Բուշը, Թուրքիայի վարչապետի կամ մեկ այլ պաշտոնյայի հետ սպառնալից ոճով չի կարող խոսել: Թե Իրաքի առումով ԱՄՆ-ն ինչ ծրագրեր ունի, կամ ինչ է ուզում՝ նրա գործն է: Դրսի խոսակցությունները մեզ առանձնապես չեն հետաքրքրում»:

Արընչի նախազգուշացումով Բուշը հազիվ թե իր չափն իմանա: Չմոռանանք, որ 2003 թ. թուրքական պետբյուջեն 92 մլրդ ամերիկյան դոլար է կազմում, իսկ կառավարությունն ընթացիկ տարում 93,4 մլրդ դոլար մուծումներ է կատարելու, որից 73,5 միլիարդը բխում է արտաքին պարտքից եւ դրա ամենամյա սպասարկումից: Բայց որ թուրքական իշխանություններն այս ամենով հանդերձ կարողանում են դիմակայել ԱՄՆ-ի ճնշումներին, եւ այդ դիմակայությունը երկրում խթանում է հակաամերիկյան տրամադրությունները, ակնհայտ է: Դրա վկայությունը երկրով մեկ տարածվող ցույցերն են եւ ցուցարարների «Մարդասպան ԱՄՆ», «Յանկի, դուրս եկիր իմ երկրից», «Ջոնի, սա քո երկիրը չէ», «Վերջ տվեք օկուպացիային», «ԱՄՆ-ի ժանդարմը չենք դառնա», «Կորչի ամերիկյան զինվորը» գրությամբ պաստառները:

ՏԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Մշակույթ

Մի՞թե գրավիչ է Հերոստրատի հռչակը

Հանդիպում Գոհար Գասպարյանի եւ Տիգրան Լեւոնյանի հետ

Երեքուկես տարի Գոհար Գասպարյանը եւ Տիգրան Լեւոնյանը չեն խոսել, հարցազրույցներ չեն եղել նրանց հետ, նրանց մասին ակնարկներ, հոդվածներ չեն գրվել: Դա կարելի է բացատրել երկու հանգամանքով: Առաջին. բնակչության մեծագույն մասը քաղաքականացված է, կամ ընտրում է, կամ ընտրվում, կամ ջարդուփշուր է անում որեւէ պաշտոնի (այդ թվում նաեւ Հայաստանի Հանրապետության նախագահի) հավակնորդի, կամ ածականների այնպիսի շարան է կազմում, որ որեւէ բառարանագիր ցցված է մնում: Երկրորդ հանգամանքն այն է, որ մեր արվեստագետները, հատկապես երաժշտագետները նախընտրում են հեքիաթասացի անվնաս եւ անձն ապահովող դեր ու «վերլուծում» են օպերային ներկայացումներ՝ պատմելով դրանց սյուժեները: Դաշտը բաց է մնացել հավակնոտ կանանց համար, ովքեր, նայած տրամադրության, կարող են ջարդել հայ մշակույթի երախտավորներին: Ու, այդպես, հայ երգարվեստի հսկա տարածում իրենք իրենց «հայ երգի դեսպան» են անվանում նրանք, ովքեր, լավագույն դեպքում միջակ կարողությունների տեր մենակատար են սոսկ: Առավել տարօրինակն ու ցավալին է նկատելի՝ ով ասես, երբ ասես հայ երգն ու երաժշտությունն է ներկայացնում արտերկրում: Այսքանից հետո քաղաքակիրթ աշխարհի կողմից դեռեւս չհայտնաբերված որեւէ ցեղ կարող է իրեն հայից շատ ավելի բարձր դասել:

- Եվ դա բնական է,- ասում է Տիգրան Լեւոնյանը,- որովհետեւ մեր անկախության 13 տարվա ընթացքում մենք չկարողացանք ոչ միայն մշակութային քաղաքականություն մշակել, այլեւ գոնե այդ քաղաքականության հիմնադրույթները տալ: Հասկանալի է, որ մեկ կազմակերպություն, մեկ ինստիտուտ հազիվ թե կարողանար դա անել: Բայց մեկուկես տասնամյակ է անցել, չէ՞: Մի՞թե հնարավոր չէր այս հարցը լուծել պետական մակարդակով, մշակութային քաղաքականության հիմնահարցերը մշակելու համար ներգրավել Գիտությունների ազգային ակադեմիայի, կոնսերվատորիայի, բուհական գիտնականների, արվեստաբանների, արվեստագետների, ճանաչված մտավորականների, մշակույթի գործիչների:

- Այս մասին մի շարք հրապարակախոսական ելույթներ եղել են, ինքս էլ տասից ավելի անգամ անդրադարձել եմ հենց մշակութային քաղաքականության հիմնադրույթների չգոյությանը: Մի քանի ամիս առաջ մամլո ասուլիսներից մեկի ժամանակ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարար Ռոլանդ Շառոյանը հայտարարեց, որ այդ քաղաքականության հիմնադրույթներն արդեն պատրաստ են: Բայց ինձ զարմացրեց մի հանգամանք: Այս հայտարարությունից հետո ճանաչված արվեստագետներից, մշակույթի գործիչներից փորձեցի իմանալ, թե իրենք ինչպիսի մասնակցություն են ունեցել այդ հիմնադրույթների մշակմանը: Բոլորն էլ զարմացած էին իմ հարցից, որովհետեւ բանից անտեղյակ էին: Եթե հիշում եք, տիկին Գոհար, Ձեզ եւ Տիգրան Լեւոնյանին էլ եմ այս հարցով դիմել, եւ Դուք էլ էիք զարմացած:

- Բարեկամս, ինչի՞ մասին է խոսքը: Մշակույթի նախարարությունը մեզ բնավ չի հիշում:

- Անշուշտ դա վիրավորական է,- հավելում է Գոհար Գասպարյանը:- Բայց դա սոսկ անձնական վիրավորանք չէ. վիրավորանք է ողջ հայ մշակույթի համար:

- Այդպիսի վիճակում հայտնվել ենք ոչ միայն մենք,- շարունակում է Տիգրան Լեւոնյանը:- Հենց թեկուզ մշակույթի նախարարության կողմից ի՞նչ է արվել մեր մյուս մեծերի նկատմամբ, ինչպիսի՞ աջակցություն են ստացել Օհան Դուրյանը, Հովհաննես Չեքիջյանը, Լորիս Ճգնավորյանը, Սիլվա Կապուտիկյանը... Անունների թվարկումը կարելի է շարունակել: Չմոռանանք ավելացնել Գրիգոր Գուրզադյանի անունը... Եվ ճիշտ է Գոհարը, երբ ասում է, որ այս վերաբերմունքն անձնական է: Այո, անձնական է, որովհետեւ մենք մեզ օպերայից, արվեստից, հայ մշակույթից դուրս չենք պատկերացրել, մենք մեզ պայմանավորել, բացատրել ենք հենց այդ շրջանակներում, եւ մշակույթի ամեն մի նախարար պարզապես պարտավոր էր հարգանք ունենալ մեր մշակույթի գործիչների նկատմամբ: Ու երբ մշակութային հստակ քաղաքականություն չկա, այսինքն՝ գաղափարաբանական, տեսական կողմը մշակված չէ, չի կարող արժեքավոր գործունեություն ծավալել:

- Բայց հենց մշակույթի նախարարությունը բազմաթիվ միջոցառումներ է կազմակերպում...

- Այո, իհարկե, միջոցառումները շատ են: Այդպիսի միջոցառումների թվում են նաեւ նախարարի ազգականների նշանակումը մշակույթի օջախների ղեկավարների պաշտոններում (օրինակ, Գ. Սունդուկյանի անվան եւ Հ. Պարոնյանի անվան թատրոններում, ՀՀ մշակույթի նախարարությունում, Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբում): Գիտեք, չէ՞, անեկդոտը. հանրապետության նախագահը, իմանալով այս մասին, զարմացած հարցնում է Ռոլանդ Շառոյանին. «Այս ի՞նչ ես անում»: «Ի՞նչ անեմ, պարոն նախագահ, որ իմ բոլոր ազգականներն էլ տաղանդավոր ու հանճարեղ են»:

- Այո, անչափ ուրախ անեկդոտների ժամանակներում ենք ապրում... Տիկին Գոհար, Դուք ինչպե՞ս եք գնահատում այսօրվա մեր օպերային եւ վոկալ արվեստը, ինչո՞ւ չկան պայծառ կատարումներ, պրոֆեսիոնալ բարձր մակարդակ ունեցող երգիչներ:

- Կան, իհարկե կան: Բայց դրանք սոսկ բացառություններ են համատարած գորշության եւ արհեստավորության աստիճանի հասած արվեստի համար: Չեմ հիշում մի դեպք, որ Զարուհի Դոլուխանյանը, Տաթեւիկ Սազանդարյանը, Նար Հովհաննիսյանը, Շարա Տալյանը եւ մեր մյուս մեծություններն իրենց շնորհակալությունը հայտնեին՝ ունկնդրին անվանելով երկրպագու: Բարեկամս, երկրպագում են սրբին կամ սրբության աստիճանի հասած արվեստագետին: Այս ինչքան «սուրբեր» կան այսօր:

- Այսօր նկատելի է, որ նույնիսկ արվեստի բնագավառի ուսանողները հատուկ ջանքեր չեն թափում պրոֆեսիոնալ բարձր մակարդակի հասնելու համար: Նրանք կարող են բեմերում ու հեռուստաէկրանին երեւալ ուրիշ ճանապարհով: Միշտ էլ հովանավորներ կգտնվեն արտաքին շքի ապահոված աղջիկների համար կամ նրանց համար, ովքեր մեծավորներին ու մեծափողերին հաճոյանալու ձեւերը գիտեն:

- Ասեմ...,- պատասխանում է տիկին Գոհարը:- Համաշխարհային երկրորդ պատերազմի առաջին տարիներին, երբ դեռ Եգիպտոսում էի, մեր տան դաշնամուրը վնասվեց: Ու որպեսզի դասերս բաց չթողնեմ, ամեն օր 5-6 կմ էի անցնում՝ մեր լավ ծանոթների տանը պարապելու համար: Առանց պարապելու, առանց աշխատելու՝ մեկ օր անգամ չէի կարող: Այ, հենց այս նախանձախնդրությունը, այս նվիրվածությունը չկա շատերի մոտ: Միայն բացառիկներն ունեն այդպիսի նվիրվածություն: Ցավալի է:

Հարցս ուղղում եմ եւ տիկին Գոհարին, եւ պարոն Լեւոնյանին.

- Տասնամյակներ շարունակ դուք եղել եք Հայաստանի ազգային օպերային թատրոնի բեմում: Ի՞նչ կարող եք ասել թատրոնի այսօրվա վիճակի մասին:

- Տեսնում եք, չէ՞, թե ինչ է կատարվում օպերային թատրոնի շենքի շրջակայքում,- ասում է Տիգրան Լեւոնյանը,- մի իսկական Սոդոմ-Գոմոր: Ով ինչ ուզում է, խցկում է այստեղ, ով ինչ ուզում, կառուցում է: Նույնքան, դեռ ավելի վատ վիճակ է ներսից: Օպերային թատրոնը ստեղծագործաբար մեռնում է, օպերային թատրոնը սպանում են: Եվ դա արվում է բոլորի, այդ թվում նաեւ մշակույթի նախարարի գիտությամբ ու թողտվությամբ:

- Ես անչափ բարձր էի գնահատում տենոր Գեղամ Գրիգորյանի վարպետությունը,- շարունակում է Գոհար Գասպարյանը:- Բայց նա թատրոնի ղեկավար չկարողացավ աշխատել: Մեկը մյուսի ետեւից ձախողումներ են նկատվում օպերային արվեստի գիտակների կողմից: Ճիշտ է, մեր մամուլն այդ մասին երբեմն է գրում, բայց դա աննկատելի է անցնում: Անկախ այն պարագայից, որ Տիգրան Լեւոնյանն ամուսինս է, բայց ուղղակի զարմանալի է, որ Գեղամ Գրիգորյանի ջանքերով այսօր օպերային թատրոնի երկացանկից հանված են օպերային բեմարվեստի այնպիսի կարեւոր գործեր, որոնք Լեւոնյանի բեմադրություններն են. «Արշակ Երկրորդ», «Լեբլեբիջի», «Պայացներ», «Օթելլո», «Պողիկսոս», «Անուշ»... Այս ներկայացումների մասին գրել են աշխարհի ամենահեղինակավոր արվեստաբանները, օպերային արվեստի գիտակները ե՛ւ մեզ մոտ, ե՛ւ արտերկրում: Այդպիսի բարձր գնահատական տվել են աշխարհի ամենաճանաչված թերթերն ու ժուռնալները: Իսկ Գեղամ Գրիգորյանը... Այս մարդն ինչո՞ւ է այդպիսի բաներ անում: Ինչո՞ւ է հայտարարում, թե իր ժամանակ բեմադրված «Նորման» վերջերս Մոսկվայում բարձր գնահատանքի է արժանացել կամ 1995 թ. արտերկրում իր կատարումները փայլուն են եղել: Այդպես չէ: Գեղամ Գրիգորյանը կարող էր մնալ իր բարձունքում եւ չիջնել թատրոն ավերողի մակարդակին: Մի՞թե այդքան գրավիչ է Արտեմիսի տաճար ավերող Հերոստրատի հռչակը:

- Մամուլում հաճախակի են բացատրություններ տրվում օպերային թատրոնի այսօրվա վիճակի մասին, այնտեղ կատարվողը կապելով նաեւ սերնդափոխության հետ:

- Սերնդափոխությունն Աստծո արտոնությունն է,- ասում է Տիգրան Լեւոնյանը:- Ի՞նչ է, մեր մշակույթի նախարարը կամ Գեղամ Գրիգորյանը իրենց Աստծո արտոնությո՞ւն են վերագրում:

- Ազգի փորձառու եւ մեծ մասնագետներից ազգային օպերան զրկելը ոչ թե սերնդափոխություն է, այլ՝ ցեղասպանություն,- ասում է Գոհար Գասպարյանը:- Այս պարագայում ազգը վերածվում է ցեղի:

Տիկին Գոհարը եւս մեկ անգամ խոսում է օպերային թատրոնում գեղարվեստական ղեկավարի փոփոխության մասին:

- Գեղարվեստական ղեկավարը պետք է ունենա բացառիկ ինտելեկտ, լինի մեծ բեմադրիչ, փայլուն կազմակերպիչ եւ բազմահմուտ գեղագետ: Տիգրան Լեւոնյանի այս հատկանիշները բոլորին են հայտնի: Իսկ, ներեցեք, սիրելի Գեղամ Գրիգորյանն այդ հատկանիշներից որի՞ն է հասու:

Ինչպես հայտնի է, ազգային օպերային թատրոնն ունեցել է շատ հայտնի ղեկավարներ, որոնք մեկ տարի անց, անգամ 6 ամիս անց ազատվել են աշխատանքից:

- Ազգային օպերայի հանդեպ կանխակալորեն ճշացող սխալ ղեկավարի նշանակումը մի հանցանք է, այդ սխալը չուղղելը՝ եռակի հանցանք,- ասում է Գոհար Գասպարյանը:- Մի՞թե հանուն սեփական անսխալականությունն ապացուցելու ջանքերի պետք է ազգային օպերային թատրոնը կործանել:

- Մշակույթի այսօրվա վիճակը նմարելով՝ Հերոստրատի հետ կարելի է համեմատել նաեւ մեր մշակույթի նախարար Ռոլանդ Շառոյանին,- ավելացնում է Տիգրան Լեւոնյանը:- Իմ խոսքերը գուցե ծանր են հնչում, բայց ժամանակն անց բոլորը կհամաձայնեն ինձ հետ, եթե այսօր դեռ վախենում են այդ մասին խոսել:

Գոհար Գասպարյանի եւ Տիգրան Լեւոնյանի հետ այս հանդիպումն անչափ ծանր էր եւ իրենց, եւ իմ համար: Բայց սխալ կլիներ այս մասին չասելը:

ՍԻՐԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

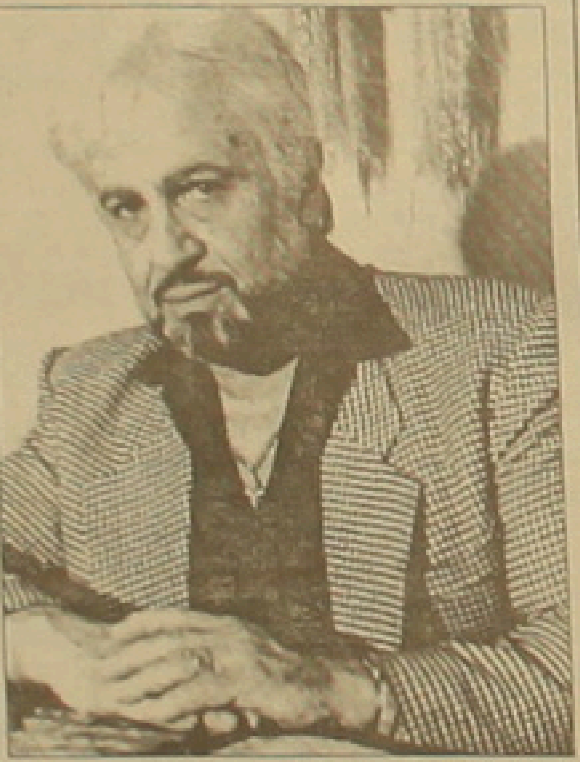

ԿՅԱՆՔ՝ ՄԱՀԻՑ ՀԵՏՈ

Նա հաղթեց մահին

2000 թվականին շատերին ցնցեց ողբերգական պատահարը. ճակատագրի չար ուժը վերջակետ դրեց շնորհաշատ մի պատանու կյանքին, պատանի, որը շատ բան ուներ տալու մեզ: Զոհվեց Էդգար Արմենի Էլբակյանը, թոռը Էդգար Էլբակյանի եւ որդին Արմեն Էլբակյանի:

Ավարտել էր Ե. Չարենցի անվան անգլիական թեքումով միջնակարգ եւ Սայաթ Նովայի անվան յոթնամյա երաժշտական դպրոցները: 1999 թվականին ընդունվել էր թատրոնի եւ կինոյի Երեւանի պետական ինստիտուտի ռեժիսորական բաժին:

Խաղացել էր մի շարք ներկայացումներում եւ կինոֆիլմերում. Էդգար Անահիտ Աղասարյանի «Փրկեք մեր հոգիներում» (Գ. Սունդուկյանի անվան թատրոն), Միխո՝ Գ. Սունդուկյանի «Քանդած օջախում» («Արիոն» թատրոն), Արամ՝ Արմեն Էլբակյանի «Ամենափրկիչ ջրհեղեղում» (Հ. Պարոնյանի անվան թատրոն), Արտուշ՝ Զորայր Խալափյանի «Որտե՞ղ էիր, մարդ Աստծո» կինոնկարում, Օվին՝ Վիլյամ Սարոյանի «Մի գավաթ բարությունում» («Համազգային» թատրոն):

Էդգար Էլբակյան-կրտսերը իրականացրել էր մի շարք բեմադրություններ: Գ. Սունդուկյանի անվան թատրոնում բեմադրված «Սերը ծփիների տակ» ներկայացման երաժշտության հեղինակն էր, Թատրոնի եւ կինոյի Երեւանի պետական ինստիտուտում անցկացված մրցույթում արժանացել էր պատվավոր դիպլոմի: Հետմահու նրան շնորհվել է նույն ինստիտուտի «Ոսկե դիմակ» մրցանակը:

Էդգար Էլբակյան-կրտսերը շուրջ հարյուր բանաստեղծությունների, թատերգությունների, պոեմների, պատմվածքների ու երգերի հեղինակ է, որոնցից շատերն ամփոփված են վերջերս լույս տեսած «Գծից այն կողմ» գրքում («Զանգակ-97» հրատարակչություն):

Գիրքը բացվում է հետեւյալ տողերով. «Եթե մեկին այս ճահճից/ Ես փրկել կարողանամ / Ուրեմն ես կհաղթեմ/ Ու հանգիստ կհեռանամ: / Ու թող այդժամ ինչ ուզե/ Ճակատագիրը բերի, / Մեկ է՝ հաղթել եմ արդեն / Կյանքի մարտում կատաղի...»:

Կարդում ես Էդգար Էլբակյան-կրտսերի բանաստեղծությունները, արձակ գործերը, երգերը, «Ինչ լինում է, թող լինի» («Զգուշացիր մոդեսից») տեքստը եւ պարզ է դառնում, որ ընդամենը 18 տարի ապրած մարդը նոր-նոր միայն թափ էր առնում... Սակայն ճակատագիրն անողոք գտնվեց:

Մեզ ու Էդգարի հարազատներին մխիթարենք նրանով, որ Էդգարի գիրքն է մնացել:

Ս. Գ.

Ամերիկյան ֆիլմերի շաբաթ

Երեկ «Մոսկվա» կինոթատրոնում սկսվեց ամերիկյան ֆիլմերի շաբաթը՝ նվիրված աֆրո-ամերիկյան մշակույթին: Շաբաթն անցկացվում է Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան նախաձեռնությամբ: Մինչեւ մարտի 22-ն այստեղ ամեն օր կցուցադրվի մեկ ֆիլմ: Ցուցադրությունն իրականացվելու է անգլերենով:

Բուհական նոր ձեռնարկի շնորհանդես

ՄԱԿ-ի զարգացման հիմնադրամը՝ ՅՈՒՆԻՖԵՄ-ը, 2001 թ. իրականացնում է «Կանայք հանուն խաղաղության եւ հակամարտությունների կանխման Հարավային Կովկասում» տարածաշրջանային ծրագիրը, որի նպատակն է աջակցել կանանց՝ հակամարտությունների կանխման, վերջինիս լուծման եւ Հարավային Կովկասում խաղաղության հաստատման գործում՝ հնարավորություն տալով կանանց ամրապնդել իրենց ռազմավարությունը եւ կարողությունները որպես խաղաղության եւ կայուն մարդկային զարգացման գործընթացի մի մաս: ՅՈՒՆԻՖԵՄ ծրագրի շրջանակներում կազմվել է 36-ժամյա բուհական՝ «Կոնֆլիկտաբանություն, գենդեր եւ խաղաղարարություն» ձեռնարկը:

Ձեռնարկի բովանդակությունը խարսխված է այն գաղափարի վրա, որ կանայք անմնացորդ նվիրված են հարատեւ խաղաղության հաստատման գործին, եւ նրանց ձայնը պետք է հնչի կյանքի վրա ազդող որոշումների ընդունման ընթացքում:

Նպատակ ունենալով աջակցել բուհական դասավանդմանը՝ քրեստոմատիան կազմել են հենց բուհերի դասախոսները, հրատարակվել է ՅՈՒՆԻՖԵՄ-ի աջակցությամբ եւ բաժանվելու է Հայաստանի տարբեր շրջանների ու բուհերի գրադարաններին: Առայժմ այս նոր դասընթացն անցկացվելու է առաջատար բուհերում, եւ շուտով դրանց թիվը կավելանա:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Հաշվապահական հաշվեկշիռ
առ 01 հունվարի 2003 թ.

Ձեւ N1

Կազմակերպության անվանումը	«Առնո» ՍՊԸ
Փաստացի գործունեություն	Շահումախաղի գործ. կազմակերպում
Պետ. ռեգիստր. գր. համարը	26911000028
ՀՎՀՀ	02201592
Լիցենզիա	038 սրվ. 05.09.01 թ. անժամկետ
Իրավ. հասցե	ք. Երեւան, Ծերենցի 45/20
Գործուն հասցե	Արմավիրի մարզ, գ. Փարաքար, Թաիրով. խանութ

Ակտիվ	Տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	10360	11682
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	020	325	333
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	5535	5417
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	16220	17432
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Արագամաշ առարկաներ	110	276	276
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170	558	139
Այլ դեբիտորական պարտքեր	180	300	300
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	3440	289
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	4574	1004
Հաշվեկշիռ	230	20794	18436

Պասիվ	Տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	10000	10000
Պահուստային կապիտալ	280	3302	3812
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	13302	13812
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	2900	30
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	450	4592	4590
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	480		4
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	7492	4624
Հաշվեկշիռ	500	20794	18436

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
Տարի 2002 թ.

Ձեւ N2

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անդրադարձ)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անդրադարձ)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	65855	57339
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	(11509)	(10385)
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	54346	46954
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	54346	46954
Գործառնական այլ ծախսեր, այդ թվում	080	(39400)	(35956)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	14946	10998
Ընդհատվող գործառնության վերագրելի ակտիվների վաճառքներից եւ պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	120	(13718)	(10412)
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս), այդ թվում	130	(541)	260
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	687	846
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	687	846
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	170	-	(17)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	687	829

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Ձեւ N3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Հոդվածները	տող	Կանոնադրական կապիտալ	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը
Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան) 2001				
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	010	10000	2615	12615
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		687	687
Մնացորդն առ	100	10000	3302	13302
1.Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) 2002				
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	010	10000	3302	13302
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		829	829
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում	080		(319)	(319)
Մնացորդն առ 01.01.03	100	10000	3812	13812

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Ձեւ N4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան-2001 Գումար	դրամարկղ դրամ	բանկային հաշիվներ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան-2002 Գումար	դրամարկղ դրամ	բանկային հաշիվներ դրամ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	741	5	736	3440	2	3438
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	65855	65855	-	57339	57339	-
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	65855	65855	-	57339	57339	-
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	5893	5884	9	7635	7635	
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	3711	3711	-	3696	3696	
Վճարումներ բյուջե	080	39956	-	39956	38761	-	38761
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամին	090	1224	-	1224	1238	-	1238
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	50784	9595	41189	51330	11331	39999
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	15071	56260	(41189)	6009	46008	(39999)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Ոչ ընթացիկ նյութական եւ ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	130	2628	2628		-	840	840
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170	2628	2628		-	840	840
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Ոչ ընթացիկ նյութական եւ ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման գծով	180	15000	-	15000	10000	-	10000
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	210	15000	-	15000	10000	-	10000
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	220	(15000)	-	(15000)	(10000)		(10000)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	3202699		58888	(56189)	(3151)	46848	(49999)
Ներքին շարժեր	340		(58891)	58891		(46845)	46845
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	3440	2	3438	2895	5	284

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Ձեւ N5

Հիմնական միջոցներ

Աղյուսակ 2

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում ընդամենը	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ					
Շենքեր					
- հաշվեկշռային արժեք	010	3130	-	-	3130
Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ					
- հաշվեկշռային արժեք	060	1412	10477	6932	4957
- արժեք	061	1412	11735	6932	6215
- կուտակված մաշվածություն	062		1258	-	1258
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	100	4542	10477	6932	8087
- արժեք	101	4542	11735	6932	9345
- կուտակված մաշվածություն	102		1258	-	1258
Ժամանակավորապես շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	120	5818	8760	10983	3595
- արժեք	121	7131	8760	12241	3650
- կուտակված մաշվածություն	122	1313	-	1258	55
Ընդամենը շահագործման մեջ չգտնվող հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	140	5818	8760	10983	3595
- արժեք	141	7131	8760	12241	3650
- կուտակված մաշվածություն	142	1313		1258	55
Ընդամենը հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	160	10360	19237	17915	11682
- արժեք	161	11673	20495	19173	12955
- կուտակված մաշվածություն	162	1313	1258	1258	1313

Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ

Աղյուսակ 6

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում	Նվազեցում	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Տեղակայման ենթակա սարքավորումներ	020	325	282	274	333
Ընդամենը անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	050	325	282	274	333

Ոչ նյութական ակտիվներ

Աղյուսակ 7

դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում	Նվազեցում	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Լիցենզիաներ եւ վստահագրեր (ֆրանշիզներ)					
(հաշվեկշռային արժեք	040	5535	10000	10118	5417
Ընդամենը					
- հաշվեկշռային արժեք	100	5535	10000	10118	5417

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին

Աղյուսակ 14

Հարկատեսակի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Ավելացված արժեքի հարկ	030		25
Գույքահարկ	050		5
Հաստատագրված վճարներ	080	2900	
Ընդամենը	140	2900	30

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ

Աղյուսակ 16

	տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010		11682
Ոչ նյութական ակտիվներ	020	5417	
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	040	333	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	050	5750	11682
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Արագամաշ առարկաներ	080	276	
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	728	
- բյուջե	111	139	
- դրամ. միջ.	112	289	
Ընդամենը ակտիվներ	130	6754	11682
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		10000
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150		3812
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160		13812
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	200	4624	
- բյուջե	201	30	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	210	4624	
Ընդամենը պասիվներ	220	4624	13812

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Աղյուսակ 18

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ըստ ծախսերի բնույթի դասակարգման

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան անդրադարձ	Հաշվետու տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան՝ անդր
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	65855	57339
Այլ կապիտալացված ծախսումներ	040	(7645)	(5300)
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	(3864)	(5085)
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	(39400)	(35956)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	14946	10998
Ոչ գործառնական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	100	(14259)	(10152)
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	687	846
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	687	846
Շահութահարկի գծով ծախս	140	-	(17)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազումից հետո	150	687	829

Գործառնական այլ գործունեությունից եկամուտ եւ ծախս

Աղյուսակ 19

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարի ծախս	Նախորդ տարի արդյունք	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) ծախս	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) արդյունք
Հիմնական միջոցների լուծարումից	110			176	(176)
Այլ գործառնական գործունեությունից	130	39400	(39400)	35780	(35780)
Ընդամենը	140	39400	(39400)	35956	(35956)

Այլ ոչ գործառնական գործունեությունից եկամուտ եւ ծախս

Աղյուսակ 20

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարի եկամուտ	Նախորդ տարի ծախս	Նախորդ տարի արդյունք	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) եկամուտ	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) ծախս	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) արդյունք
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքներից (օտարումներից) հիմ. միջ.	010	2190	2731	(541)	700	440	260
Ընդամենը	120	2190	2731	(541)	700	440	260

Կ. Տ.

Ղեկավար — Գ. ՌՇՏՈՒՆԻ

Գլխ. հաշվապահ — Վ. ՍԻՄՈՆՅԱՆ

Հաջողությունն ուղեկցեց Շենգելիային

Սմբատ Լպուտյանի հիմնադրած շախմատային ակադեմիայում իրենց մրցավեճն ավարտեցին միջազգային մրցաշարի մասնակիցները: Ինչպես սպասվում էր, հաղթողի կոչումը նվաճեց վրաց շախմատիստ Դավիթ Շենգելիան, որը մրցաշարի ավարտից դեռեւս 2 տուր առաջ գործնականում ապահովել էր առաջին տեղը: Վերջին երկու տուրերում Դավիթը վաստակեց 1,5 միավոր (հաղթեց Լիլիթ Մկրտչյանին, ոչ-ոքի խաղաց Մահջուբի հետ) եւ 8,5 միավորով արժանացավ հաղթողի համար նախատեսված 200 դոլարին: Մրցանակային 2-րդ տեղը (150 դոլար) գրավեց Արման Փաշիկյանը (7 միավոր): Նա հաղթեց Մահջուբին, ոչ-ոքի խաղաց Գափրինդաշվիլու հետ: Վերջինս Դավիթ Հարությունյանի հետ վաստակեց 6,5 միավոր: Լրացուցիչ գործակիցներով 3-րդ տեղը զբաղեցրեց հայ շախմատիստը (100 դոլար), որը ոչ-ոքի ավարտեց պարտիաները Գափրինդաշվիլու եւ Տիգրան Պետրոսյանի հետ: 6 միավորով 5-րդ տեղը գրավեց եւ 40 դոլարի արժանացավ Գեւորգ Հարությունյանը՝ հաղթելով Զավեն Անդրեասյանին ու Դավիթ Պետրոսյանին: 6-րդ տեղում Լիլիթ Մկրտչյանն է (5,5 միավոր), որն անհաջող անցկացրեց վերջնագիծը՝ կրելով 3 անընդմեջ պարտություն: Մյուս մասնակիցների ցուցանիշներն այսպիսին են. Դավիթ Պետրոսյան, Տիգրան Պետրոսյան 5-ական, Մահջուբ՝ 4,5, Զավեն Անդրեասյան, Լիլիթ Գալոյան՝ 4-ական, Վահագն Խաչատրյան՝ 3,5:

Ուժեղագույն թիմերը հաստատեցին իրենց կարգը

Մեկնարկեց ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի 12-րդ խաղարկությունը: Ինչպես եւ ենթադրվում էր, 1/8 եզրափակիչի առաջին հանդիպումներում բարձրագույն խմբի թիմերը բացահայտ առավելության հասան մրցակիցների նկատմամբ: Կայացած 7 հանդիպումներում խփվեց 36 գնդակ, որոնցից միայն մեկն է բաժին ընկնում առաջին խմբի թիմին: Հաճելի բացառություն կազմեց միայն «Կիլիկիան», որը լուրջ դիմադրություն ցույց տվեց բարձրագույն խմբի նորեկ «Արարատին»: Հենց կիլիկիացի Նշան Էրզրումյանն էլ առաջին խմբի թիմի խաղացողներից միակն էր, որ դարձավ գոլի հեղինակ: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (1-1) եւ այս զույգի հաղթողը կորոշվի թիմերի պատասխան խաղում, որ կկայանա մարտի 20-ին Աշտարակում: Մյուս 6 զույգերում հաջորդ եզրափակիչի ուղեգրերի տերերը գործնականում հայտնի են: Նշենք, որ «Սպարտակն» արդեն մեկ է հաջորդ փուլ առանց խաղադաշտ դուրս գալու, քանի որ նրա մրցակիցը՝ «Արցախը», հրաժարվել է ՀՖՖ-ի հովանու ներքո անցկացվող մրցումներից:

Ամենախոշոր հաշիվը գրանցվեց «Դինամո» ՖԱ-«Միկա» մրցախաղում, որտեղ ՀՀ կրկնակի գավաթակիրները 10 անպատասխան գնդակ ուղարկեցին մրցակցի դարպասը: Աչքի ընկավ «Միկայի» նորեկ, «Փյունիկի» նախկին խաղացող Արամ Ոսկանյանը՝ խփելով 6 գնդակ: ՀՀ գավաթի խաղարկություններում Ոսկանյանն արդյունավետության նոր ռեկորդ սահմանեց: Մինչ այդ մեկ խաղում առավելագույն թվով գոլեր (5) խփել էր արարատցի Վահե Յաղմուրյանը 1992 թ. «Հաճընի» դարպասը: Ոսկանյանը հիանալի հնարավորություն ունի գերազանցելու նաեւ մեկ խաղարկության ընթացքում խփած գոլերի թվով Արման Քարամյանի անցյալ տարվա ցուցանիշը (9 գոլ):

Խաղերի արձանագրություններից

«Միկա-2»-«Փյունիկ»՝ 0-6
Իսա Տրաորե (6), Վախթանգ Հակոբյան (41), Կառլ Լոմբե (44), Վարդան Մինասյան (69՝ 11 մ), Էդգար Մանուչարյան (77, 89):

«Բանանց»-«Նոր-Մարաշ»՝ 6-0
Սերգեյ Առաքելյան (12), Արա Հակոբյան (59), Վահե Դավթյան (60), Արամ Սարգսյան (79, 88), Սամվել Մելքոնյան (85):

«Կոտայք-2003»-«Շիրակ»՝ 0-2
Արտյոմ Հակոբյան (30, 43):

«Դինամո» ՖԱ-«Միկա»՝ 0-10
Արամ Ոսկանյան (20, 28, 32, 80, 84, 87), Վարդան Թաղարյան (43, ինքնագոլ), Դավիթ Գրիգորյան (48, 57, 89):

«Արարատ»-«Կիլիկիա»՝ 1-1
0-1՝ Նշան Էրզրումյան (72), 1-1՝ Սարգիս Մրջումյան (76):

«Կոտայք»-«Փյունիկ-2»՝ 4-0
Հայկ Հարությունյան (13), Սարգիս Նազարյան (55՝ 11 մ), Արմեն Մարկոսյան (77), Սամվել Պետրոսյան (89):

«Լոկոմոտիվ»-«Դինամո-2000»՝ 0-6
Հարություն Վարդանյան (34), Ռազմիկ Գրիգորյան (51, 58), Տիգրան Գուպեյան (53), Ռոբերտ Սահակյան (62), Արմեն Վարդանյան (67):

«Դինամոն» հաղթեց Բերեզովսկու շնորհիվ

Ֆուտբոլի Ռուսաստանի պրեմիեր-լիգայի առաջնության մեկնարկը հաջող էր մոսկովյան թիմերի համար: Ամենամեծ հաջողությանը հասավ ԲԿՄԱ-ն՝ սեփական հարկի տակ 4 անպատասխան գնդակ խփելով «Ռուբինի» դարպասը: Գոլերից 2-ն իր օգտին գրանցեց թիմի չեխ լեգեոներ Իրժի Յարոշիկը: Մոսկվայի «Դինամոն» Վլադիկավկազում 1-0 հաշվով հաղթեց «Ալանիային»: Թիմի հաջողությունում մեծ էր ՀՀ ազգային հավաքականի դարպասապահ Ռոման Բերեզովսկու ներդրումը: Խաղավերջում նա հետ մղեց Ալվեսիայի 11 մ հարվածը: Դա ՌԴ առաջնություններում Բերեզովսկու հետ մղած 9-րդ 11 մ հարվածն էր: Այդ ցուցանիշով նա հավասարվեց ռեկորդակիրին՝ Ռուսլան Նիգմատուլինին: «Կռիլյա սովետով»-«Ռոտոր» խաղում (3-0) նշանակալի իրադարձություն տեղի ունեցավ: Խփելով 2 գոլ, 32-ամյա Անդրեյ Տիխոնովը դարձավ նորաստեղծ «100-ի ակումբի» երկրորդ անդամը, որում ընդգրկված է Օլեգ Վերետեննիկովը: Հաղթանակով մեկնարկեց նաեւ երկրի չեմպիոն «Լոկոմոտիվը»՝ Էլիստայում պարտության մատնելով «Ուրալանին» (2-1): «Զենիթում» հաջող նորամուտ նշեց չեխ մարզիչ Պետրժելան: Նրա սաները 2-1 հաշվով հաղթեցին «Սատուրնին»: Ոչ-ոքի արդյունք գրանցվեց «Շիննիկ»-«Չեռնոմորեց» (1-1), «Տորպեդո-Մետալուրգ»-«Սպարտակ» (0-0), «Տորպեդո» Մ.-«Ռոստով» (1-1) հանդիպումներում:

Մրցանակները գտան տերերին

Ինդիան-Ուելսում ավարտվեց թենիսի խոշոր մրցաշարը: Կանանց մրցավեճն ավարտվեց 19-ամյա բելգիացի Կիմ Կլիյստերսի հաղթանակով: Եզրափակիչում նա հաղթեց Լինդսեյ Դեւենպորտին (6-4, 7-5): Տղամարդկանց մրցաշարի հաղթողի կոչումը վիճարկեցին ավստրալիացի Լեյթոն Հյուիթն ու բրազիլացի Գուստավո Կուերտենը: Հյուիթը կիսաեզրափակիչում հաղթել էր Վինսենտ Սպեյդիին, իսկ Կուերտենը պայքարից դուրս էր մղել Ռայներ Շուլերին: Եզրափակիչում հաջողությունն ուղեկցեց Հյուիթին (6-1, 6-1):

Էլգերան «Ռեալին» հաղթանակ պարգեւեց

Մադրիդի «Ռեալն» առաջնության 26-րդ տուրում հյուրընկալվելիս «Վիլյառեալի» հետ խաղում միայն վերջին րոպեին կորզեց հաղթանակը: Իվան Էլգերայի խփած միակ գնդակը հնարավորություն ընձեռեց «Ռեալին» պահպանելու առաջատարի դերը (54 միավոր): 2-րդ տեղում ընթացող «Ռեալ Սոսյեդադը» առաջատարին զիջում է 1 միավորով: Թիմը հյուրընկալվելիս 2-1 հաշվով հաղթեց «Ռասինգին»: 51 միավոր ունի «Դեպորտիվոն», որը հաղթեց «Ռայո Վալյեկանոյին» (2-0): Հաշիվը 11 մ հարվածով բացեց առաջնության լավագույն ռմբարկու Մակայը՝ խփելով 20-րդ գնդակը: Երկրի չեմպիոն «Վալենսիան» (46 միավոր) կարեւոր միավորներ կորցրեց Բիլբաոյում՝ զիջելով «Ատլետիկին»:

Տուրի մյուս խաղերում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները. «Ատլետիկո»-«Սելտա»՝ 0-1, «Էսպանյոլ»-«Մալագա»՝ 2-1, «Բետիս»-«Ռեկրեատիվո»՝ 1-1, «Ալավես»-«Բարսելոնա»՝ 0-0, «Վալյադոլիդ»-«Սեւիլյա»՝ 0-0, «Օսասունա»-«Մալյորկա»՝ 0-0:

«Միլանը» միավորներ է կորցնում

Ֆուտբոլի Իտալիայի առաջնության 25-րդ տուրում առաջատարները նոր հաղթանակներ տոնեցին: «Յուվենտուսը» սեփական հարկի տակ 3-0 հաշվով հաղթեց «Մոդենային»: Ընդ որում միայն 54-րդ րոպեին Նեդվեդին հաջողվեց բացել հաշիվը, իսկ խաղավարտից 7 րոպե առաջ նա 2-րդ գնդակը ուղարկեց դարպասը: 2 րոպե անց Տրեզեգեն 3-րդ անգամ ստիպեց հյուրերին խաղը սկսել դաշտի կենտրոնից: Ավելի խոշոր՝ 4-0 հաշվով հաղթեց «Ինտերը»: Այդ խաղում «Կոմոյի» դարպասը 2 գոլ խփեց առաջնության լավագույն ռմբարկու Քրիստիան Վիերին, որի հաշվին արդեն գրանցված է 23 գնդակ: Նախկինի պես «Յուվենտուսը» 3 միավորով գերազանցում է «Ինտերին»: Իսկ ահա «Միլանը» բավական հետ մնաց առաջատարներից՝ հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (0-0) խաղալով «Ռեջինայի» հետ: «Միլանը» 5 միավորով զիջում է «Ինտերին»: Անակնկալ էր սեփական հարկի տակ «Կիեւոյի» պարտությունը «Պարմայից» (0-4): Մյուս խաղերի արդյունքներն են. «Պերուջա»-«Ռոմա»՝ 1-0, «Բոլոնիա»-«Ուդինեզե»՝ 1-0, «Բրեշիա»-«Թորինո»՝ 1-0, «Պյաչենցա»-«Ատալանտա»՝ 2-0, «Լացիո»-«Էմպոլի»՝ 4-1:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Գավաթը «Գլազգո ռեյնջերսին»

«Գլազգո ռեյնջերսի» ֆուտբոլիստները դարձան Շոտլանդիայի գավաթակիրներ: Եզրափակիչում նրանք հաղթեցին իրենց գլխավոր մրցակցին՝ «Սելտիկին», որին վերջերս զիջել էին առաջնության խաղում: Հաշիվը 23-րդ րոպեին բացեց «Գլազգո ռեյնջերսի» վետերան Կլաուդիո Կանիջան: 35-րդ րոպեին Լովենկրանդսը կրկնապատկեց հաշիվը: «Սելտիկը» միայն մեկ անգամ հասավ հաջողության. աչքի ընկավ թիմի ռմբարկու Հենրիկ Լարսոնը: Հաղթելով 2-1 հաշվով, «Գլազգո ռեյնջերսը» 23-րդ անգամ նվաճեց պատվավոր մրցանակը:

Ջոնսը պետք է ընտրություն կատարի

Բռնցքամարտի համաշխարհային ընկերակցությունը ամերիկացի Ռոյ Ջոնսին առաջարկել է մինչեւ ապրիլի 15-ը ընտրություն կատարել չեմպիոնական գոտիների հարցում: Ջոնսը կամ պետք է պաշտպանի ծանր քաշում (86,2 կգ-ից ավելի) աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը, որը վերջերս նվաճել էր Ջոն Ռուիսի հետ մենամարտում, կամ էլ վերադառնա կիսածանր քաշ (մինչեւ 79,4 կգ), որտեղ նա աշխարհի բացարձակ չեմպիոնն է: Հայտնի է դարձել, որ Ռոյ Ջոնսը Թայսոնի հետ մենամարտելու համար 100 մլն դոլար է պահանջել:

Հերթը Հարավային Ամերիկայինն է

Համաձայն ՖԻՖԱ-ի մշակած կարգի, ֆուտբոլի աշխարհի 2014 թ. առաջնությունը պետք է անցկացվի Հարավային Ամերիկայում: Նման որոշում է կայացվել Ցյուրիխում անցկացված ՖԻՖԱ-ի գործկոմի նիստում: Հիշեցնենք, որ 2006 թ. առաջնությունն անցկացվելու է Եվրոպայում (Գերմանիայում), 2010 թ. մրցաշարը՝ Աֆրիկայում (երկիրն առայժմ ընտրված չէ): Այնպես որ հաջորդ առաջնության կազմակերպման հերթը Հարավային Ամերիկայինն է: Այս մայրցամաքում վերջին առաջնությունն անցկացվել է 1978 թ. Արգենտինայում, որտեղ հաջողությունն ուղեկցեց դաշտի տերերին: Ի դեպ, աշխարհի անդրանիկ առաջնությունն էլ 1930 թ. անցկացվել է Ուրուգվայում:

Առջեւում «Գրասհոպերսն» է

Ֆուտբոլի Շվեյցարիայի առաջնության 2-րդ փուլի 3-րդ տուրում «Յանգ բոյզը» Ժնեւում ոչ-ոքի (1-1) խաղաց «Սերվետի» հետ: Հաշիվը 10-րդ րոպեին բացեց դաշտի տերերից Տուրեն, 36-րդ րոպեին Շերմետերը իրացրեց 11 մ հարվածը: «Յանգ բոյզը» 19 միավորով 4-րդ տեղում է: Աղյուսակը 34 միավորով գլխավորող «Գրասհոպերսը» սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով հաղթեց «Ցյուրիխին»: Երկրի չեմպիոն «Բազելը» հյուրընկալվելիս հաղթելով «Թունին» (4-1), 30 միավորով 2-րդ տեղում է: 3-րդ հորիզոնականը զբաղեցնող «Քսամաքսը» (23 միավոր) 3-0 հաշվով պարտության է մատնել «Վիլին»:

«Բավարիայի» վստահ երթը

Մյունխենի «Բավարիան» վստահ քայլերով առաջ է ընթանում բունդեսլիգայում: 25-րդ տուրում առաջատարը Բոխումում խոշոր հաշվով (4-1) հաղթեց տեղի համանուն թիմին: Այդ խաղում «Բավարիան» բունդեսլիգայի ռեկորդ սահմանեց՝ հյուրընկալվելիս 549 րոպե շարունակ դարպասը պահելով անառիկ: Միայն խաղի վերջին րոպեին Քրիստիանսենին հաջողվեց ընդհատել Կանի՝ դարպասն անառիկ պահած խաղերի շարքը: Դորտմունդի «Բորուսիան» եւս հաջող խաղաց՝ հաղթելով «Հաննովերին» (2-0): «Բավարիան» 13 միավորով գերազանցում է «Բորուսիային»:

Տուրի մյուս խաղերի արդյունքներն են. «Նյուրնբերգ»-«Հերտա»՝ 0-3, «Մյունխեն-1860»-«Շտուտգարդ»՝ 0-1, «Համբուրգ»-«Շալկե-04»՝ 3-1, «Արմինիա»-«Բորուսիա» Մ՝ 4-1, «Հանզա»-«Վերդեր»՝ 1-0, «Բայեր»-«Վոլֆսբուրգ»՝ 1-1, «Էներգի»-«Կայզերսլաուտերն»՝ 1-3:

Հետապնդումը շարունակվում է

Ֆուտբոլի Հունաստանի առաջնությունում չեմպիոնի կոչման համար շարունակվում է մրցավազքը «Պանաթինաիկոսի» եւ «Օլիմպիակոսի» միջեւ: 23-րդ տուրում երկուսն էլ հաղթեցին: «Պանաթինաիկոսը» 3 անպատասխան գնդակ խփեց «Էգալեոյի» դարպասը, իսկ «Օլիմպիակոսը» 2-0 հաշվով հաղթեց «Իոնիկոսին»: «Օլիմպիակոսը» 3 միավորով զիջում է «Պանաթինաիկոսին»: Անհաջողությունների շարքը ոչ մի կերպ չի հաջողվում ընդհատել «Պանախայկին», որում խաղում են Քարամյանները: Այս անգամ թիմը 1-3 հաշվով զիջեց «Կալիթեային»: «Պանախայկին» 8 միավորով եզրափակում է աղյուսակը՝ նույնքան միավորով զիջելով իր մոտակա մրցակցին:

Հայտարարություն

ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողովի աշխատակազմը մինչեւ ս. թ. ապրիլի 30-ը, ամեն հինգշաբթի, ժամը 11:00-13:00-ը կազմակերպում է հանդիպումներ հաշվետու թողարկողների ղեկավար անձանց հետ՝ հաշվետվությունների ձեւին եւ ներկայացման կարգին վերաբերող հարցերը քննարկելու նպատակով:

Հանդիպումները տեղի կունենան հանձնաժողովի շենքում: Հասցեն՝ ք. Երեւան, Մ. Մկրտչյան 5բ: Տեղեկությունների համար զանգահարել 56-27-87 հեռախոսահամարով:

Հարգելի հաշվետու թողարկողներ

ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողովը հիշեցնում է, որ դուք ունեք տարեկան հաշվետվության ներկայացնելու պարտավորություն: Տարեկան հաշվետվությունը անհրաժեշտ է ներկայացնել մինչեւ սույն թվականի մայիսի 1-ը: Հաշվետվությունը ներառում է ֆինանսական եւ ոչ ֆինանսական տեղեկություններ, ընդ որում տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է ենթարկված լինեն անկախ աուդիտորի փորձաքննությանը: Տարեկան հաշվետվությանը ներկայացվող պահանջները եւ դրա ներկայացման կարգը սահմանված են «ՀՀ արժեթղթերի շուկայի կարգավորման կանոնագրքի» 31.1ա-3 եւ 31.1բ հոդվածներով:

Լրացուցիչ տեղեկություններ կարող եք ստանալ հանձնաժողովի ինտերնետային էջից՝ www. sca.am հասցեով, կամ զանգահարելով 56-27-87 հեռախոսահամարով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Քորթիիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղն աշխատանքի է հրավիրում մեխանիկների հետեւյալ որակավորմամբ.

շինարարական տեխնիկայի մասնագետ, որը կկատարի շինարարական տեխնիկայի վիճակի ստուգման, ինչպես նաեւ վերանորոգման աշխատանքներ:

Թեկնածուները կարող են զանգահարել Քորթիիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակ՝ 59-33-88 հեռախոսահամարով:

«Գինդ» տպագրատուն. Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 14. 3. 2003 Գինը՝ 100 դրամ